

ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΦΡΑΞΗ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ

ΝΙΟΒΡΗΣ 2010

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 267

ΤΙΜΗ €1

ΤΙΜΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €2

ΟΧΙ ΣΤΟΝ
ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ
ΝΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ
MİLLİYETÇİLİĞE
HAYIR
YENİDEN
BİRLEŞMEYE
EVET

ΤΟΛΜΗΡΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Για τη λύση του Κυπριακού και
την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

Ekonomik kriz ve çözüm için
CESUR KARARLAR GEREK

ΠΥΡΓΟΣ - ΛΙΜΝΙΤΗΣ

Ένα ακόμα
οδόφραγμα έπεσε

Σελίδα-7

ΠΙΡΓΟ-YEŞİLIRMAK

Bir sınır
kapısı daha
çökertildi

Sayfa-7

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Χρειάζονται τολμηρές αποφάσεις

Ολόένα και πληθαίνουν τα σημάδια ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας χάνει το πολιτικό παιχνίδι. Οι προσπάθειές-του για τη λύση του Κυπριακού φαίνεται να πλησιάζουν σε αδιέξοδο, οι σχέσεις-του με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον υπόλοιπο κόσμο γίνονται ολοένα και πιο δύσκολες και στο εσωτερικό η απομόνωσή-του από την υπόλοιπη πολιτική ηγεσία εντείνεται μέρα με τη μέρα. Τόσο η αντιπολίτευση όσο και το συμπολιτευόμενο Δήκο γίνονται καθημερινά πιο επιθετικοί και αδιάσπαστοι στις επιθέσεις-τους ενάντια στην Κυβέρνηση.

Τι έχει συμβεί; Η εκλογή του Χριστόφια άρχισε με τους καλύτερους οιωνούς. Το Δήκο και η Εδεκ, αφού αναγκάστηκαν να τον στηρίξουν για το δεύτερο γύρο συμμετείχαν στην Κυβέρνηση και είχαν αδρανοποιηθεί σαν δυνάμεις του απορριπτισμού. Οι Οικολόγοι του κ. Πεردίκη δεν είχαν τη δύναμη να προβάλλουν τις συνηθισμένες-τους εθνικιστικές κορώνες. Ο Συναγερμος, κάτω από την ηγεσία του Νίκου Αναστασιάδη, είχε παραμερίσει τους εθνικιστές-του και στήριξε τον Χριστόφια στην προσπάθεια για λύση του Κυπριακού. Το άνοιγμα της Λήδρας ήταν ένα γεγονός-σύμβολο που ξανάφερε την ελπίδα για τη λύση και οι συνομιλίες με τον Ταλατ άρχισαν με πολύ καλές προοπτικές.

Ωστόσο, ο Χριστόφιας παρέμενε δέσμιος μιας τυπικής δέσμευσης απέναντι στο Δήκο και την Εδεκ για δαιμονοποίηση του σχεδίου Αναν, για άρνηση αποδοχής «ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων» (που μεταφραζόταν όχι λύση στο ορατό

Ευρωκο - αλλά και εθνικιστικές δυνάμεις μέσα στον Δησο και, σε μικρότερο βαθμό και στο Ακελ.

Αυτό οδήγησε σε τόσο αργούς ρυθμούς στην εξέλιξη των συνομιλιών που σιγά σιγά υπονόμισαν την ελπίδα για λύση. Δεν είναι τυχαίο που ενώ αμέσως μετά την εκλογή Χριστόφια μια συντριπτική πλειοψηφία τασσόταν υπέρ της λύσης, σήμερα, τόσο στην τουρκοκυπριακή όσο και στην ελληνοκυπριακή κοινότητα είναι σίγουρο πως υπάρχει πλειοψηφία που δεν θέλει λύση. Ακόμα πιο ανησυχητική είναι η ανάπτυξη του εθνικισμού, τόσο στο λόγο των κομματικών ηγετών όσο και στο επίπεδο εξτρεμιστικών οργανώσεων όπως το Christofias Watch, το Ελαμ και ένα σωρό άλλα φασιστοειδή συνονθυλεύματα που αργά ή γρήγορα θα οδηγήσουν σε αιματηρά επεισόδια και ανωμαλία.

Αποκορύφωμα της πολιτικής απομόνωσης του Ακελ και του Χριστόφια είναι η αδιάσπαστη υποσκαφή-του σε κάθε προσπάθεια, τόσο στην εσωτερική διακυβέρνηση όσο και στην αναζήτηση λύσης του Κυπριακού. Οποιαδήποτε επιμέρους σύγκλιση ανακοινώθηκε μέχρι σήμερα στις συνομιλίες έγινε αντικείμενο υστερικών κατηγοριών για ξεπούλημα, για πολιτική τουρκοποίηση της Κύπρου και ό,τι άλλο φανταστεί κανείς. Δεν είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς την προσπάθεια να σαμποταριστεί κάθε πιθανότητα για συμφωνία στο κυπριακό. Η χυδαιότητα της επίθεσης αυξάνεται συνεχώς. Οι προτάσεις για το περιουσιακό είναι ένα τέτοιο παράδειγμα.

Αυτές οι προτάσεις έχουν γίνει αφορμή για προπηλακισμούς και κατηγορίες που δεν έχουν καμία βάση στην πραγματικότητα. Το σημαντικό είναι ότι το συγκυβερνών Δήκο, με απόφασή-του, χαρακτηρίζει τις προτάσεις απαράδεκτες και θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για λύση. Φυσικά, ο στόχος δεν είναι οι συγκεκριμένες προτάσεις. Στόχος είναι ο ευνουχισμός της διαπραγματευτικής ικανότητας του Χριστόφια για να μην υπάρξει καμία κίνηση προς τη λύση.

Το σαμποτάρισμα της Κυβέρνησης Χριστόφια δεν περιορίζεται στο Κυπριακό. Η στάση τόσο της αντιπολίτευσης όσο και του Δηκο στο θέμα της ψήφισής του προϋπολογισμού είναι χαρακτηριστική. Η προσπάθεια είναι να υποσκάψουν τη δυνατότητα διακυβέρνησης του κράτους από τον Χριστόφια. Θέλουν να τον εξαναγκάσουν να ακολουθήσει τη δική-τους πολιτική, άνκαι ακόμα και τότε δεν

απευθείας σύγκρουση με τον ΟΗΕ και πιθανότατα προσοικονομίζει την κατάρρευση των συνομιλιών και καθαρή επίρριψη ευθύνης στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Αυτό δεν τους απασχολεί. Φτάνει που η «ελληνοκυπριακή πλευρά» εκπροσωπείται από τον Χριστόφια, φτάνει που το Ακελ είναι αυτό που θα πάθει τη ζημία. Και αύριο δεν θα έχουν καμία αναστολή να στήσουν και δικαστήρια για να καταδικάσουν

τον Χριστόφια για τη διχοτόμηση και να φορτώσουν στο Ακελ την καταστροφή της Κύπρου.

Όχι πως ο Ντάουνερ είναι καμία σπουδαία προσωπικότητα, όχι πως ο ΟΗΕ είναι κανένας ναός του διεθνούς δικαίου. Όμως, αυτή είναι η μόνη διαδικασία που επέλεξαν οι πολιτικοί-μας και αυτή τη διαδικασία δεν ενοχλούνται να υποσκάψουν προκειμένου να επιβάλουν τον εθνικισμό και το ρατσισμό-τους.

Υπάρχει διέξοδος για τον Χριστόφια; Δυστυχώς, μετά την επικράτηση του Ερογλου η ελπίδα πως θα πετύχει η διπλωματική προσπάθεια για τη λύση του Κυπριακού μέσα από τις ενδοκυπριακές συνομιλίες είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Ωστόσο, η κατάσταση δεν είναι μη-αντιστρέψιμη. Υπάρχουν πολλές δυνάμεις και στις δυο κοινότητες που εξακολουθούν να θέλουν λύση, όσο κι αν είναι σήμερα απογοητευμένες και περιθωριοποιημένες. Ο κυπριακός λαός δεν εκπροσωπείται από τους εθνικιστές και τους ανεγκέφαλους. Αυτό που χρειάζεται είναι η ελπίδα για τη λύση και η αποφασιστικότητα στη διεκδίκησή της. Στο σημείο που έχουμε φτάσει αυτό δεν μπορεί να δοθεί με διαχείριση ρουτίνας. Χρειάζονται αποφασιστικές κινήσεις που να αναπερνώσουν την ελπίδα και να δώσουν κίνητρο για συσπείρωση γύρω από τον Χριστόφια για την επιδίωξη της λύσης.

Φυσικά το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνει ο Χριστόφιας είναι να λύσει το πρόβλημα της απομόνωσής-του από την πολιτική ηγεσία. Κι αυτό δεν θα το πετύχει νερώνοντας το κρασί-του, αλλά με αποφασιστικές κινήσεις. Πρέπει να στραφεί στο λαό για να ζητήσει την επιβεβαίωση της εντολής για λύση του Κυπριακού. Μπορεί να το κάνει καλώντας πρόωρες βουλευτικές εκλογές, όπως έκαμε ο Σπύρος Κυπριανός όταν έχασε την πλειοψηφία στη Βουλή. Μια επιτυχία του Ακελ στις βουλευτικές, και είναι βέβαιο ότι μια τέτοια αποφασιστική κίνηση θα συσπειρώσει τόσο τους Ακελικούς όσο και την ευρύτερη αριστερά, θα του λύσει τα χέρια για να ακολουθήσει την πολιτική που χάραξε. Την πολιτική της λύσης.

Διαφορετικά, η σήψη θα συνεχιστεί και θα τελειώσει με το χειρότερο διχασμό και την πιο βίαιη σύγκρουση από την εποχή της Εοκα β και του πραξικοπήματος.

Θέμος Δημητρίου

μέλλον), για απόρριψη της ιδέας της «επιδιαιτησίας» (που μεταφραζόταν απόρριψη κάθε βοήθειας από τον ΟΗΕ ή την ΕΕ), για εμμονή σε «κυπριακής ιδιοκτησίας λύση». Όλα αυτά ήταν ευφημισμοί που έκρυβαν την απόλυτη απόρριψη οποιασδήποτε λύσης από το απορριπτικό μέτωπο, το Δήκο, την Εδεκ, τους Οικολόγους, το

Τρίπτυχα σωτηρίας

Για δεκαετίες είχαμε το τρίπτυχο εθνικής σωτηρίας του Λυσαριδίου να βομβαρδίζει και να κουράζει τα αυτιά της κυπριακής κοινωνίας και στο τέλος και τα ίδια τα αυτιά της εδεκίτικης κοινότητας μέχρι που εγκαταλείφθηκε. Τελευταία αποκτήσαμε ένα νέο τρίπτυχο, αυτό του Χριστόφια, που έτυχε επεξεργασίας και ρίχτηκε στην πολιτική κονίστρα εν μέσω συνομιλιών, όχι για κανέναν άλλο λόγο παρά μόνο να αποπροσανατολίσει και να αποσυμφωρήσει αν είναι δυνατόν από τις πιέσεις που ασκούνται από ντόπιους και διεθνείς παράγοντες για κατάληξη επιτέλους σε κάποια χρονική στιγμή των εν εξελίξει συνομιλιών. Φαίνεται όμως ότι και αυτό το τρίπτυχο θα έχει την ίδια τύχη με εκείνο του Λυσαριδίου. Ήδη, κανένας ξένος παράγοντας ή κυβέρνηση δεν έλαβε σοβαρά υπόψη της το νέο πυροτέχνημα. Ακόμα και αυτοί οι ιθαγενείς φαίνονται ήδη κουρασμένοι από τη νέα καρικατούρα.

σοσιαλιστική ΕΚΦΡΑΣΗ

Εμπάργκο και υποκρισίες

Κανένα εμπάργκο οπουδήποτε και αν εφαρμόστηκε δεν έλυσε ουσιαστικά το πρόβλημα στο οποίο στόχευε να λύσει. Πολλές φορές τα διάφορα εμπάργκο που επιβάλλονται ενάντια σε διάφορες χώρες μάλλον λειτούργησαν σαν μπουμερανγκ ενάντια στις πολιτικές που ήθελαν να εξυπηρετήσουν. Το μόνο ίσως που πετύχαιναν ήταν να επισωρεύουν προβλήματα και πολλές φορές δυστυχία για στους λαούς των διαφόρων χωρών που ενάντια τους εφαρμόζονταν το εμπάργκο (Ιράν, Ιράκ, Παλαιστίνη, Κούβα...).

Η Κύπρος και το εμπορικό εμπάργκο ενάντια στο Βορρά δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. 30 χρόνια εμπάργκο ενάντια στο καθεστώς του Ντενκτάς κάθε άλλο παρά τον έκανε να γίνει διαλλακτικός και να συρθεί για μια διευθέτησι-λύση του Κυπριακού. Αντίθετα, το μόνο που κατάφερε το εμπάργκο ήταν να δίνει το άλλοθι στον Ντενκτάς για να κατηγορεί την ελληνοκυπριακή πλευρά για όσα προβλήματα συσσωρεύει το καθεστώς στις μάζες των Τουρκοκυπρίων.

Βέβαια, αν κάτι εξυπνήρησε το εμπάργκο ήταν τα οικονομικά συμφέροντα των Ελληνοκυπρίων κεφαλαιοκρατών που απαλλαγμένοι από τον ανταγωνισμό των Τουρκοκυπρίων μπορούσαν να επωφελούνται ανενόχλητοι τα προνόμια που τους έδινε η αναγνώριση διεθνώς της Κυπριακής Δημοκρατίας την οποία διαχειρίζονταν οι ίδιοι.

Η εξέγερση των Τουρκοκυπρίων και το διωξιμο του Ντενκτάς από την εξουσία μαζί και με το ΝΑΙ των Τουρκοκυπρίων για λύση το 2004 αφάιρεσε ταυτόχρονα και κάθε άλλοθι των Ελληνοκυπρίων, τουλάχιστον στα μάτια της διεθνούς κοινής γνώμης, για την αναγκαιότητα του εμπάργκο ενάντια στους Τουρκοκύπριους.

Αν ακόμα καθυστερεί η απελευθέρωση του Βορρά από κάθε περιορισμό που του έχει επιβληθεί στο παρελθόν, αυτό οφείλεται ίσως στο ότι οι Ευρωπαίοι θέλουν να δώσουν μια τελευταία ευκαιρία στους Ελληνοκύπριους πολιτικούς για να κινηθούν στην κατεύθυνση της λύσης, αφήνοντας στο περιθώριο τις καλωσιεργίες και το ροκάνισμα του χρόνου. Ίσως ακόμα η καθυστέρηση απλά να οφείλεται στην περιπλοκή της κατάστασης λόγω της μονομερούς (και ύπουλης) εισδοχής μας στην Ε.Ε.

Η άρνησή μας με το ΟΧΙ του 2004 για λύση και η επιμονή μας για συνέχιση του εμπάργκο απλά απογοητεύει περισσότερο τους Τουρκοκύπριους και κτίζει ακόμα παραπάνω την καχυποψία ενάντια μας, αυτή τη φορά από τον στο αδιάλλακτο Ντενκτάς. Το σταμάτημα του εμπάργκο αργά ή γρήγορα θα γίνει, ιδιαίτερα αν και με δική μας ευθύνη βουλιάξει και η τελευταία προσπάθεια για λύση του Κυπριακού.

Αν όμως υπάρχει πραγματική και ειλικρινής επιθυμία για λύση και κοινή συμβίωση με τους Τουρκοκύπριους θα μπορούσε μια μονομερής κίνηση για άρση του εμπάργκο από την πλευρά μας να ξανακερδίσει την εμπιστοσύνη των Τουρκοκυπρίων απέναντί μας και για τις πραγματικές μας προθέσεις και να τις κινητοποιήσει στην κατεύθυνση της λύσης, κόντρα ξανά σε όποιους θα αντιτίθονταν σε αυτή.

Αν, όμως, υπάρχει πραγματική και ειλικρινής επιθυμία για... λύση.

Κύπρος και φτώχεια

Πολλοί ισχυρίζονται ή νομίζουν ότι στην Κύπρο δεν υπάρχει φτώχεια. Μια εντύπωση που μπορεί να έχει κτιστεί σαν αποτέλεσμα του ότι η κυπριακή οικονομία για δεκαετίες πετυχαίνει (μέχρι και πέρυσι) εκπληκτικά ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Η πραγματικότητα, όμως, όπως αποκαλύπτεται από τους ψυχρούς αριθμούς είναι εντελώς διαφορετική. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, 16,2% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας που ορίζεται με τα δεδομένα της Κύπρου ως τα άτομα που ζουν με εισόδημα κάτω από 900 ευρώ το μήνα. Τα στρώματα δε που πλήττονται περισσότερο είναι οι συνταξιούχοι, οι μονογονιοί, οι άεργοι και οι άνεργοι.

Και αυτά συμβαίνουν σε συνθήκες που ακόμα η παγκόσμια οικονομική και ευρωπαϊκή κρίση δεν έχει επηρεάσει σημαντικά την κυπριακή οικονομία. Τι μπορούμε να αναμένουμε από αυτό το σύστημα με τις ανισότητες που δημιουργεί αν οδηγηθεί και η κυπριακή οικονομία σε ύφεση;

Κι όμως, μια μεγάλη αλήθεια είναι ότι τις τελευταίες δεκαετίες έχει συσσωρευτεί στον τόπο ένας τεράστιος πλούτος, που θα μπορούσε να μην υπάρχει ούτε και ένας Κύπριος που να ζει στη φτώχεια αν αυτός ο πλούτος κατανεμόταν -έστω και ένα μέρος του- προς τα στρώματα των πιο χαμηλόμισθων και αδικημένων στρωμάτων της κοινωνίας.

Ο Μεσαίωνας της Κύπρου

Η φορολόγηση της κυπριακής Εκκλησίας κατέληξε σ' ένα φιάσκο, υποδηλώνοντας την αδυναμία του κυπριακού κράτους να χειριστεί ζητήματα που εφάπτονται βασικών αστικοδημοκρατικών λειτουργιών του. Μετά από τόσες διαμάχες γενικού εισαγγελέα, γενικής ελέγκτριας, υπουργού οικονομικών, της νυν και πρώην κυβέρνησης με τον αρχιεπίσκοπο, ξαφνικά διαπίστωσαν πλασματικό το χρέος της εκκλησίας που το κατέγραφαν στα €170 εκατομμύρια.

Μεγαλύτερη γελιοποίηση και εξευτελισμό κράτους και θεσμών δύσκολα μπορούσαν να πετύχουν. Δεν θα υπερασπιστούμε τους θεσμούς της εξουσίας ούτε το κράτος, αλλά σίγουρα κάτι βρομά στην όλη υπόθεση. Για ακόμα μια φορά επαληθεύεται πως το κυπριακό κράτος είναι απόλυτα διαβρωμένο και βραχυκυκλωμένο. Με τις αντιφατικές του λειτουργίες εξυπνήρησε απόλυτα τη συντήρηση και τους παπάδες.

Η Εκκλησία της Κύπρου είναι μια κυρίαρχη οργάνωση που εξυπηρετεί τις ανάγκες και τα κοσμικά συμφέροντα των ιδίων των ιεραρχών της και μαζί τα συμφέροντα της τάξης του κεφαλαίου που αλληλένδετα μοιράζεται μαζί τους.

Η υπόθεση εκκλησία είναι πολύ ζωτικό ζήτημα στη συνείδηση των κοινωνικά καταπιεσμένων πολιτών. Δράση για την εκκλησία ή ενάντια στην εκκλησία, είναι υπόθεση καθ'αρά πολιτική με την οποία συνδέονται καθοριστικά κοινωνικά και οικονομικά συμφέροντα. Το ξεχαρβάλωμα αυτού του κληρονομημένου για μας μεσαίωνα, της εκκλησίας, προοπτικά περνά μέσα από τον αγώνα για ανατροπή του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Οι δεσμοί κράτους-εκκλησίας είναι πολύ ισχυροί. Η Κύπρος στη σύγχρονή της ιστορία υπέφερε πολλά από την Εκκλησία. Από τα πρώτα σκιρτήματα του εργατικού κινήματος στις αρχές του αιώνα που πέρασε, η Εκκλησία ενδεδυμένη το μανδύα της εθναρχίας προσπάθησε να ανακόψει την όποια πρόοδο της κοινωνίας μας.

Η κυβέρνηση της αριστεράς πρέπει να σταθεί στο ύψος της και να καθοδηγήσει τους πολίτες έξω από τα νεφελώματα των σαρλατανών της θρησκείας και να καταδείξουν τη χρεοκοπία όχι μόνον προσώπων αλλά και θεσμών. Ο διαχωρισμός κράτους-εκκλησίας, η απαλλοτρίωση εκκλησιαστικής περιουσίας, δικαίωμα ανεξιθρησκείας,

κατάργηση φεουδαρχικών προνομίων πρέπει να μπουν άμεσα στην ατζέντα μαζί με τη φορολόγηση. Η κυβέρνηση πρέπει να σταματήσει σε κάθε δραστηριότητα να εμπλέκει, να νομιμοποιεί και να προκρίνει την Εκκλησία ειδικά σε εθνικά και πολιτικά ζητήματα. Της δίνει ρόλο που δεν θα έπρεπε να έχει.

Σε μια άλλη παράμετρο, αρθρογράφος του Φιλελεύθερου διερωτάται: «Μήπως, είναι λιγότερο σημαντική η προσφορά του Αρχιεπισκόπου στον τόπο από αυτήν του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Προέδρου της Βουλής; Η ιστορία γράφει: Αν δεν υπήρχε η Εκκλησία και η δύναμή της, δεν θα υπήρχε κυπριακός ελληνισμός. Τελεία και παύλα.» (Αριστου Μιχαηλίδη 25/3/10).

Θα μπορούσε να αντιστραφεί το ερώτημα: με τέτοιους δημοσιογράφους, η ιστορία μπορεί να γράφει ό,τι θέλει; Ο μύθος που θέλει τους αρχιεπισκόπους εθνάρχες και φύλαρχους, θάφτηκε για πάντα μαζί με τα όνειρα χιλιάδων ανθρώπων εδώ και πολλές δεκαετίες στην Κύπρο. Μπορεί να θάφτηκε μαζί και η Κύπρος, αυτό το τελευταίο όμως ακόμη δεν το ξέρουμε στα σίγουρα. Ας μην αφήσουμε να το αποφασίσουν για μας ούτε επίσκοποι ούτε «φωτισμένοι» κονδυλοφόροι.

Χάρης Καλαποδάς

«Πετά η Τουρκία»

Ο τίτλος ανήκει στους Moody's (διεθνής οίκος αξιολόγησης των οικονομιών των διαφόρων κρατών) και κάνει αναφορά στους ρυθμούς ανάπτυξης της Τουρκίας για τη χρονιά που διανύουμε (5%) και προβλέψεις για το '11 για ακόμα πιο ψηλούς ρυθμούς. Και αυτοί οι ρυθμοί εν μέσω παγκόσμιος οικονομικής ύφεσης και με τη γείτονα χώρα Ελλάδα να είναι στα πρόθυρα της χρεοκοπίας.

Πώς όμως να μην πετάει η Τουρκία όταν στο πηδάλιο της βρίσκεται ένας Ερντογάν που στηριγμένος στην τεράστια δύναμη που του δίνουν οι μάζες της Τουρκίας ξανά και ξανά με την ψήφο τους, έκανε μεταρρυθμίσεις κόντρα στο ντόπιο κατεστημένο και το βαθύ κράτος, που έχει να δει η Τουρκία από τον καιρό του Ατατούρκ.

Ένας Ερντογάν που με όραμά του την οικονομική ανάπτυξη και την ειρήνη σε ολόκληρη τη Μεσόγειο έχει κάνει ανοίγματα σε κάθε του γείτονα απλώνοντας χέρι φιλίας. Ένας ηγέτης που πρόσφατα ακόμα σε δηλώσεις του καλεί την Ελλάδα σε κοινά βήματα για μείωση των εξοπλισμών που άδικα γίνονται τόσα χρόνια και σπαταλούν τους πόρους των λαών, ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις στην Παιδεία και την Υγεία και ότι τόσα χρόνια και οι δύο έφτιαξαν φανταστικούς εχθρούς ο ένας τον άλλο.

Ένας Ερντογάν που καλεί την Ελλάδα σε από κοινού εκμετάλλευση των ενεργειακών πηγών του Αιγαίου, πράγμα που θα αδυνατούσε να κάνει η κάθε χώρα από μόνη της, γεγονός που θάχει τεράστια οφέλη για τους δυο λαούς. Και όμως, μπροστά σε αυτά τα κατακλυσμάια που συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια έξω από την αυλή μας, ο κυπριακός λαός φαίνεται ότι θα χάσει για ακόμα μια φορά το τρένο προς το μέλλον, βραχυκυκλωμένος και καθηλωμένος από την ηγεσία του που κολλημένη στο παρελθόν και στα στενά εθνικά της συμφέροντα αδυνατεί να δει τις εξελίξεις και να οραματιστεί ένα διαφορετικό μέλλον μέσα στις σημερινές συνθήκες. Αντί να οραματίζεται η ηγεσία μας, μια επανενωμένη Κύπρο που να την φέρνει κοντά και να την κάνει το επίκεντρο του νέου τόξου που θα μπορούσε να κτιστεί μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αναλώνεται σε μάχες για διατήρηση του προνομίου μας καρικατούρας, όπως έχει καταστήσει στα χέρια των Ελληνοκυπρίων, Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΕΛΛΑΔΑ

Κερδοσκοπία ή κρίση του συστήματος

Το μέγεθος της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα έβαλε μπρος τη μηχανή της διαδικασίας «ο σώζων εαυτόν σωθήτω» για όλες τις πλευρές εντός της χώρας. Μια διαδικασία που η καθημερινή της εξέλιξη είναι απρόβλεπτη, αλλά που έχει σίγουρα δυο πράγματα αδιαμφισβήτητα: όλες οι συνέπειες φορτώνονται στους εργαζόμενους και τη νεολαία, και η όλη κατάσταση θα πάρει βάθος χρόνου και θα οδηγήσει σε περισσότερη εξαθλίωση.

Με το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Αμερική το Σεπτέμβριο του 2008, η αστική τάξη και οι εκπρόσωποι της μπήκαν σε σύγχυση και αμηχανία. Ο εφησυχασμός και η απόλυτη εμπιστοσύνη στην πλήρη φιλελευθεροποίηση της αγοράς εξανεμίστηκαν κάτω από τα πόδια τους. Η ένταση και η ταχύτητα με την οποία τα πράγματα εξελίσσονταν έστρωχναν σε πρώτη γραμμή τον κίνδυνο κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Λόγω του παγκοσμιοποιημένου πλέον χαρακτήρα της οικονομίας, η κατάρρευση θα ήταν κάτι σαν ντόμινο που θα παρέεργε όλες τις ανεπτυγμένες και μη οικονομίες.

Η διαμορφωνόμενη σοβαρότητα της κατάστασης λειτούργησε ως μαστίγιο στους διαχειριστές της καπιταλιστικής οικονομίας και άρχισαν να παίρνουν μέτρα για να σταματήσουν τον κατήφορο. Από τα ταμεία του αμερικάνικου κράτους διοχέτευσαν δισεκατομμύρια δολάρια στις τράπεζες για στήριξη του τραπεζικού συστήματος. Αν χρειαζόταν θα προχωρούσαν και σε κρατικοποιήσεις, έλεγαν.

Παράλληλα, άρχισαν να ρίχνουν την ευθύνη της κρίσης στην απληστία των κακών κερδοσκόπων (πριν την κρίση τους αποκαλούσαν επιχειρηματίες), τις κακές αποφάσεις κάποιων κυβερνήσεων, κ.λπ. Μίλησαν ακόμα και για την απουσία κάποιων ελεγκτικών μηχανισμών, ξεχνώντας ότι είναι οι ίδιοι που τους έθεσαν σε αρχή ή τους κατάρρισαν γιατί τους θεώρησαν εμπόδιο στο δρόμο της φιλελευθεροποίησης που με τόσο μένος προωθούσαν.

Ό,τι όμως και να πουν, η πραγματικότητα δεν αλλάζει. Η ίδια η κρίση αποτελεί ένα δυνατό χαστούκι στους ένθερμους υποστηρικτές της νεοφιλελεύθερης πολιτικής. Όπως ευγενικά οι Τζων Ήγνουελ και Λανς Ταιήλορ γράφουν στο βιβλίο τους *Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΝΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ*, «οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις... Καλύτερα θα περιγράφονταν ως δραστηριοποίηση ιδιωτικών τομέων (και του εγχώριου και των ξένων) προκειμένου να πραγματοποιήσουν υψηλά βραχυπρόθεσμα κέρδη, όταν η ιστορία και η εφαρμοζόμενη πολιτική δημιουργούν τις προϋποθέσεις και ο δημόσιος τομέας συγκατανεύει».

Εμείς απλά διευκρινίζουμε ότι ο δημόσιος τομέας συγκατανεύει επειδή το κράτος είναι από τη γέννησή του ένας μηχανισμός στην υπηρεσία εξυπηρέτησης των συμφερόντων της εκάστοτε άρχουσας τάξης. Όπως παλιότερα έτσι και τώρα που οι ιδέες του νεοφιλελευθερισμού χρεοκοπούν και μαζί τους παρασέρνουν και την οικονομία, το κράτος χρησιμοποιείται ως βασικός μηχανισμός καθυπόταξης της εργατικής τάξης που αντιδρά στα επιβαλλόμενα από τους εκπροσώπους του κεφαλαίου σκληρά μέτρα.

Μετά το πρώτο σοκ, οι στρατηγικοί του κεφαλαίου στις ΗΠΑ αναγνώρισαν την ανάγκη άμεσης δράσης για απομάκρυνση του κινδύνου κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας. Γι' αυτό και προχώρησαν στη μέθοδο τυπώματος άφθονου χρήματος, το οποίο και έριξαν στην οικονομία. Έτσι η πορεία προς την κατάρρευση ανακόπηκε, κερδίζοντας πλέον το χρόνο να ασχοληθούν με τη διαχείριση της παρατεταμένης ύφεσης. Βοηθητικός παράγοντας ήταν και η ήδη εξωτερική κατάσταση

συστημικού κινδύνου, κύρια προς την οικονομία της Ευρώπης. Ήταν όμως και μια νέα απειλή. Αν το τραπεζικό σύστημα της Ευρώπης δεν άντεχε τους κλυδωνισμούς, αν σημαντικές τράπεζες που ήταν άμεσα συνδεδεμένες με τα τοξικά υποπροϊόντα της Αμερικής οδηγούνταν σε χρεοκοπία, τότε θα ανατροφοδοτείτο αρνητικά η αμερικάνικη οικονομία.

Φυσικά, η κρίση δεν άργησε να εμφανιστεί και στο χώρο της Ευρώπης. Μια σειρά χωρών -Ισπανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Ιταλία, Ρουμανία, Πολωνία και άλλες- βρέθηκαν αντιμέτωπες με περισσότερο ή λιγότερο σοβαρά προβλήματα. Η δε ελληνική οικονομία βρέθηκε σε απόσταση αναπνοής από την κατάρρευση. Κι ενώ η κατάσταση όπως εξελισσόταν άρχισε να κρούει το καμπανάκι της ανάγκης ενιαίας δράσης για την παγκόσμια χρηματοπιστωτική σταθ-

εργασίας και απολαβών στο δημόσιο κι αργότερα στον ιδιωτικό τομέα, μείωση δαπανών κοινωνικής πρόνοιας, περικοπή δαπανών σε παιδεία και υγεία, μειώσεις στις συντάξεις, αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, κ.λπ. Αυτό που διαφέρει από χώρα σε χώρα είναι ο βαθμός της σκληρότητας των μέτρων και η ταχύτητα εφαρμογής τους, κάτι που καθορίζεται από την οικονομική κατάσταση και τις αντιστάσεις των εργαζόμενων της κάθε χώρας.

Από τη σκοπιά της πολιτικής των αστών δεν υπάρχει άλλος δρόμος από το να εφαρμοστούν τα μέτρα για να σωθεί το σύστημα της υποτεταμένης ελεύθερης οικονομίας, άσχετα με το ότι αυτά θα μετατρέψουν την ήδη υπάρχουσα φτώχεια σε καταστροφή της ζωής των ανθρώπων. Γι' αυτό και βλέπουμε κύμα απεργιών και διαδηλώσεων σχεδόν σε όλη την Ευρώπη, με τη Γαλλία να δείχνει έντονα σημάδια παράλυσης λόγω των απεργιών (διυλιστήρια, σιδηρόδρομοι, οδηγοί φορτηγών).

Η εικόνα της Γαλλίας θυμίζει αυτήν της Ελλάδας του περασμένου Αυγούστου όπου με την απεργία και τις κινητοποιήσεις των φορτηγατζήδων σταμάτησε η τροφοδοσία της αγοράς με καύσιμα και προϊόντα. Οι φορτηγατζήδες δέχτηκαν τις επιθέσεις των σωμάτων καταστολής της αστυνομίας, δέχτηκαν τη χυδαία επίθεση των καλοπληρωμένων δημοσιογράφων και οικονομολόγων που έχοντας στη διάθεσή τους το τηλεοπτικό μικρόφωνο προσπάθησαν να ξεσηκώσουν την κοινή γνώμη ενάντια στους απεργούς που χάταρες δεν σκέφτονταν ότι έτσι διώχνουν και τους λιγοστούς τουρίστες που θα φέρουν λεφτά στη χώρα. Λες και η κρίση προκ-

λήθηκε από το κλειστό επάγγελμα των φορτηγατζήδων, λες και η αύξηση στις τιμές των προϊόντων οφείλεται στους φορτηγατζήδες. Ευθυγραμμισμένοι με τη λογική των εγχειρημάτων διάσωσης, ούτε λίγο ούτε πολύ, μας έλεγαν πως αν οι φορτηγατζήδες υπακούσουν στους σχεδιασμούς της κυβέρνησης, αν οι εργαζόμενοι αποδεχτούν το σκότωμα κάθε ελπίδας για το μέλλον, κι αφού το τραπέζι για τους μεγαλοεπιχειρηματίες στρωθεί με οικονομικά κίνητρα, τότε θα υπάρξουν επενδύσεις, θα έλθει ξανά ανάπτυξη και μετά από λίγα χρόνια εξαθλίωσης, όσοι θα βρίσκονται στη ζωή θα έχουν το δικαίωμα να ονειρεύονται ένα καλύτερο αύριο.

Στα χρόνια που έρχονται θα γίνεται όλο και πιο εμφανής η εξάντληση των περιθωρίων του καπιταλιστικού συστήματος, που μπήκε ήδη σε πορεία καταστροφής παραγωγικών δυνάμεων. Αν δεν αναπτυχθούν δυνάμεις μέσα στην εργατική τάξη για την ανατροπή του, θα αρχίσει ξανά να κίτζεται πάνω στα ερείπια που θα προκαλέσουν οι πολιτικές της αστικής τάξης και των εκπροσώπων της. Αυτό είναι πιο εμφανές σήμερα στην Ελλάδα όπου η σήψη και η διαφθορά αποτελούν χαρακτηριστικό στοιχείο της εκτελεστικής, νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας, ακόμα και της Εκκλησίας στους πιο ιερούς της χώρους, με την αστική δημοκρατία λειτουργεί ως ασπίδα προφύλαξης τους.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση, η ελληνική κοινωνία αντιδρά και προσπαθεί να βρει το δρόμο της αναδιοργάνωσης. Δυστυχώς, η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ επέλεξε το δρόμο της σωτηρίας της καπιταλιστικής οικονομίας ρίχνοντας τα τόσο βαριά βάρη στους ώμους των Ελλήνων εργαζόμενων. Ωστόσο, το εργατικό κίνημα είναι αναγκασμένο να γεννήσει τη νέα του επαναστατική ηγεσία μέσα από τους σκληρούς αγώνες που θα δώσει για να υπερασπιστεί ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Το μέλλον βρίσκεται στην ανατροπή των καπιταλιστικών δομών της οικονομίας.

Η λογική αυτών των εγχειρημάτων είναι εκφρασμένη στους προϋπολογισμούς των κρατών, διαπνέει τις εφαρμόζόμενες πολιτικές όλων των κυβερνήσεων. Μέτρα ενίσχυσης του κεφαλαίου με μειώσεις φόρων, οικονομική στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων και τραπεζών - το χαλί στρωμένο για κέρδη ακόμα και την ώρα που η φτώχεια απλώνεται από τη μια χώρα στην άλλη. Από την άλλη, σκληρά μέτρα που βάνασα κτυπούν το βιοτικό επίπεδο των εργαζόμενων με σημαντική μείωση θέσεων

Μιχάλης Δημοσθένους

70 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΤΡΟΤΣΚΙ

Αποσπάσματα από τη νεκρολογία που έγραψε στις φυλακές της Ακροναυπλίας για την πρώτη επέτειο της δολοφονίας του Τρότσκι, ο πιο σημαντικός Έλληνας διανοητής, επαναστάτης και Γραμματέας του ΚΚΕ, ο Παντελής Πουλιόπουλος, που λίγο αργότερα έπεφε νεκρός στο Νεζερό από τις σφαίρες του εκτελεστικού αποσπάσματος των Ιταλών φασιστών.

Εξωριστή θέση στην ιστορία της μαρξιστικής θεωρίας κρατεί ο Λέον Τσαβιντόβιτς Τρότσκι σαν συνεχιστής των Μαρξ - Ένγκελς και, μετά το 1924 του Λένιν. Η έρευνα για το έργο του Τρότσκι σαν θεωρητικού είναι καθήκον επίκαιρο και εξαιρετικής σημασίας. Ο Τρότσκι είναι ο θεωρητικός της «διάρκοι επανάστασης» στον 20ό αιώνα. Σαν τέτοιους εμφάνισε και διατύπωσε μεγαλοφώνως τους νόμους της μαρξιστικής θεωρίας, που δέπνουν: α) τη σχέση

επιστημονική κοινωνιολογία της μετεπαναστατικής γραφειοκρατίας και μια πραγματικά επιστημονική ανάλυση για τον προοδευτικό εκφυλισμό του κυβερνητικού προλεταριακού κόμματος και του κράτους (στα διάφορα στάδια τους): κεντρισμός - θερμιδύωρ - βοναπαρτισμός. Εδώ η θεωρητική επεξεργασία της μαρξιστικής διδασκαλίας, κεντρισμένη από το πάθος της πολιτικής δράσης, φτάνει στο κορυφαίο της δημιουργίας της. Όλη η μαρξιστική φιλολογία μετά το θάνατο του Ένγκελς δεν έδωσε ακόμη άλλο έργο με τόση ενότητα σκέψης, βάθος ανάλυσης και αποκαλυπτικό φως σαν την «Προδομένη Επανάσταση». Μέσα στην Κομμουνιστική Διεθνή της λενινιστικής περιόδου ο Λ. Τρότσκι ήταν γνωστός σαν ο «μεγάλος συγγραφέας» του «Τρομοκρατία και Κομμουνισμός», που λογαριάζονταν ως το πιο δυνατό απ' όλα τα έργα του ως τότε. Η αντίκρουση του ομόπλου τίτλου του Κάουτσκι έχει στο πεδίο της θεωρίας μια ιδιαίτερη αξία σαν σπουδαία ενίσχυση της λενινιστικής ανάλυσης για την ιστορική χρεοκοπία των μεθόδων του αστικού κοινοβουλευτισμού και για την στέρηση της νίκης της προλεταριακής εξουσίας («Ο

είναι συνεχιστής και αναστηλωτής όχι μόνο του Μαρξ αλλά και του Λένιν. Στα τέλη της ζωής του ο Πρωτεργάτης της Ρωσικής Επανάστασης έγινε και ιστορικός της. Προίμιος της πολυτύμης «Ιστορίας» του έρχομαι κιόλας από το 1918 και από το 1923 («Από την Οχτωβριανή Επανάσταση ως τη Συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ», «Διδάγματα του Οχτώβρη»). Από ειδικούς στην Critique Sociale κ.ά. χαρακτηρίστηκε σαν μνημιώδης έργο της παγκόσμιας ιστοριογραφίας, εφάμιλλο και ανώτερο από το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη, η πρώτη μετά τα ιστορικά έργα του Μαρξ, καθαρά επιστημονική μελέτη μεγάλων ιστορικών γεγονότων. Δεν είναι υπερβολή. Το τροτσικό έργο μόνο με την «18η Μπρμαίρ του Λουδοβίκου Βοναπάρτη» του Καρλ Μαρξ και τον «Πόλεμο των Χωρικών» του Ένγκελς μπορεί να συγκριθεί. Για πρώτη φορά από τότε μαρξιστής δίνει με τόσο πλήρη τρόπο το μέτρο της δύναμης που έχει η ιστορικούλατική μέθοδος στο να αποκαλύπτει με τη λογική τους αλληλουχία όλες τις βαθύτερες ρίζες, αντικειμενικές και υποκειμενικές, του ιστορικού προ-

'Ενας μεγάλος θεωρητικός και επαναστάτης

της αστικής με την προλεταριακή επανάσταση, β) το πέρασμα της επανάστασης από το εθνικό στο διεθνικό πλαίσιο, γ) τη μετατροπή της διεθνούς επανάστασης σε παγκόσμια (αξιοσημειωτέ εδώ είναι η παραπέρα επεξεργασία της θεωρίας των κινητήριων δυνάμεων και της πορείας των επαναστάσεων στις καθυστερημένες αποικιακές και μισοαποικιακές χώρες - Ρωσία 1917, κινεζική επανάσταση 1925-27: νόμος της «συνδυασμένης ανάπτυξης» σαν λογική συνέπεια του νόμου της «ανισομερούς ανάπτυξης»), δ) τη στρατηγική και τακτική του σύγχρονου εμφύλιου πολέμου, ε) τις οικονομικές και κοινωνιολογικές προϋποθέσεις στην κατάσχεση του σχεδίου της σοσιαλιστικής παραγωγής, στ) τους όρους και την πορεία του γραφειοκρατικού εκφυλισμού της προλεταριακής δικτατορίας σ' ένα απομονωμένο εθνικό κράτος...

εκλογές για τη Συντακτική Εθνοσυνέλευση». «Ο Αποστάτης Κάουτσκι», «Θέσεις για την αστική δημοκρατία του 2ου Συνεδρίου της Κ.Δ.»). Ο Τρότσκι γενικεύσει θεωρητικά, όπως κανένας άλλος ως τώρα, τα ιδιαίτερα φαινόμενα της «κρίσης

ταύσου, χαράζοντας έτσι μια μεγαλειώδη συνθετική εικόνα της κρυμμένης στο σύμπληγμα των συναφών του ενότιας. Ο Τρότσκι ζήτησε εδώ και αυτόν τον Κάουτσκι, που μ' αυτόν ο μαρξισμός έχει δώσει ένα πραγματικά κλασικό ιστορικό έργο, την «Καταγωγή του Χριστιανισμού».

Ο Τρότσκι είναι ο πολυ-πλευρότερος μαρξιστής θεωρητικός που αγάλλισε στο πεδίο των ερευνητών του και τις ψηλότερες περιοχές του κοινωνικού εποικοδομηματος: φιλολογία, τέχνες, κουλούρα γενικά (το πρώτο σχετικό έργο «Φιλολογία και Επανάσταση»), οι πελεκιές του με τη μπουχαρονοσταλνική σχολή της «προλεταριακής τέχνης», τα πανφλέ του για τον Ουέλς κ.ά.) Εδώ ο Τρότσκι είναι με μια έννοια συνεχιστής του Πλεχάνωφ που από πολλές απόψεις και αυτόν τον ζήτησε ιδίως στην οξυτή της παρατήρησης, το πλάτος του ορίζοντα, την εγκυκλοπαιδική ευρμάρθεια και τη συναρπαστική νοητεία του συγγραφέα κού υφους.

Ως συγγραφέας γενικά Ο Τρότσκι προσεγγίζει τα κλασικότερα μνημεία του μαρξιστικού υφους διοντάς μας ταυτόχρονα έναν ολόκληρο νέο δημιουργικό τύπο. Ιδιαίτερα τον χαρακτηριστικό: πολυμορφία της σύλληψης, σπάνια συμπίκνωση ιδεών σε πλοκή λόγου ατικά απερίτρητη, διάφανη και

ρέουσα, επίμονο δούλεμα της φράσης, ίσασε την καλύτερη αρτιότητα, εκπληκτικός πλούτος των εικόνων που συνδυάζονται με τη λακωνική συντομία χύνει ζάφανο το άπλετο φως και τη συνθετική σκέψη για να την κάνει προσιτή και επαγωγέ στον πιο απλό και τον πιο δύσκολο μαζί αναγνώστη. Συχνότητα οι σερίδες του Τρότσκι μας θαμνώνουν σαν προσηλετικά ανάγλυφα, ενώ το λεπτό σκέπωμα του πολεμικού του επηγήματος συντριβεί ανέλετα τον ιδεολογικό αντίπαλο με την αυτοκυρίαρχη μόνο δύναμη της αληθείας. (Πολύ νωρίς ο Στάλιν γελαιοποίηθηκε, χάρη σε δύο τρία πνευματώδη επηγήματα του Τρότσκι).

Ο Τρότσκι -φιλόσοφος- και με το δικό του υφος πραγματοποιεί το νέο ανθρώπινο τύπο, το σοσιαλιστή νεοανθρωπική της αμνιακής κοινωνίας. Ανήκει στους λιγοστούς αγωνιζόμενους εγρήτας του πνεύματος που έζησαν πέρα από την προϊστορία της ανθρωπότητας, πριν αυτή μπαί στην καθαυτό ιστορία της. Για τη νέα προλεταριακή γενιά η «Ζωή μου» και ο «λόγος στον Ιπποδρόμο της Νέας Υόρκης» είναι αριστουργήματα σοσιαλιστικής παιδαγωγίας. Την υποληπτική τους δύναμη την ανώνυμους κέλει, τέλος για τις συνθήκες που καθορίζουν τη λύση της μετεπαναστατικής κρίσης. 'Ετσι ο Τρότσκι

Συμπληρώνοντας φέτος 70 χρόνια από τη δολοφονία του Λέον Τρότσκι. Το έργο του στενά δεμένο με την πολυπλευρή δράση του, τη γεμιά από τον πλούτο της ιστορικής του παρεμβάσεως σε γεγονότα που σημάδεψαν τη μοίρα του πλανήτη στον 20ο αιώνα, παραμένει ανεξίτηλο. Γιατί ο Λέον Τρότσκι δεν ήταν απλά μια επαναστατική μορφή που ανέδειξε και έπειτα έφυγε στην αγνεία η ιστορία. Ήταν μια ξεχωριστή μορφή επαναστάτη και η ζωή του αποτελεί ένα διαλεκτικό κράμα ακούραστης επαναστατικής θεωρητικής εργασίας και έντονης δράσης. Γεννήθηκε το 1879 στη Γιάνοφκα, ένα μικρό χωριό έξω από την Οδησό. Από το Γενάρη του 1898, που συνελήφθη για πρώτη φορά, μέχρι το 1905 διαμορφώνει τη βάση της θεωρητικής του συγκρότησης παρά την έντονη εναλλαγή φυλακής - εξορίας - εγκληματίας. Συνδέεται με τον Λένιν στο Λονδίνο και γίνεται ένας από τους βασικούς αρθρογράφους της

ΙΣΚΡΑ με το ψευδώνυμο «πέναν». Επιστρέφει στη Ρωσία με το ζεπτάσσο της επανάστασης του 1905, εκλέγεται πρόεδρος του Σοβιέτ της Πετρούπολης και καθιερώνεται σαν η ψυχή και ο καθοδηγητικός πολιτικός του νους. Συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, εξορίζεται στη Σιβηρία και θαναταρτείται μ' ένα πλαστό διαβατήριο στο όνομα Τρότσκι που τον ακολούθησε σε όλη του τη ζωή. Τα επαναστατικά γεγονότα του Φεβρηά του 1917 τον βρίσκουν στην Αμερική. Επιστρέφοντας στην επαναστατημένη Πετρούπολη εκλέγεται ξανά πρόεδρος του Σοβιέτ και εντάσσεται στους Μπολσεβίκους. Από τη θέση του προέδρου του Σοβιέτ της Πετρούπολης δούλεψε ακούραστα για τη νίκη της επανάστασης και καθιερώνεται ως μεγάλος ηγέτης του επαναστατημένου προλεταριάτου, συναρχηγός με τον Λένιν, της πρώτης νικηφόρας εργατικής επανάστασης. Η σταδιακή γραφειοκρατικοποίηση των δομών

κράτους και κόμματος που κορυφώθηκε μετά το θάνατο του Λένιν, συμμικνωμένη στο σταλινικό μοντέλο καθοδήγησης της ΕΣΣΔ και της 3ης Διεθνούς, βρήκε στο πρόσωπο του Τρότσκι τον πιο μαχητικό και επικινδυνό της αντίπαλο. Το ξεσκέπασμα της σταλινικής παραχθάρης και η ίδρυση της 4ης Διεθνούς προδιαγράφουν το τέλος του. Οι πράκτορες της Γκε-πε-ου έχουν μίαν εντολή μονάχα. Δολοφονήστε τον Τρότσκι. Ήταν ο Ραμόν Μερκαντέρ αυτός που το πέτυχε. Στις 20 Αυγούστου του 1940 ο Λέον Τρότσκι έμα από τα πιο φωτεινά πνεύματα της ανθρώπινης ιστορίας, το πιο καθολικό επαναστατικό μυαλό του 20ού αιώνα, αφήνει την τελευταία του πνοή. Σήμερα, 70 χρόνια μετά, το παράδειγμα και οι ιδέες του μεγάλου επαναστάτη παραμένουν επίκαιρες για χιλιάδες αγωνιστές σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Η δολοφονία του αιώνα

Κείμενο από έναν άνθρωπο «υπερπάνω υποπιας»: Τον διανοητή, Άγγελο Γεράκι. Είναι μια φωνή από τον αντίπαλο, δημοσιευμένη στην επιφυλλίδα του «Επίματος», στις 26 του Αυγούστου 1959.

Αν πλάσι στον επαναστάτη με την αυστηρή, αλαβρολογική μορφή του μουσουλίου της Κόκκινης Πλατείας -που λέγαμε την περασμένη Τετάρτη- έπρεπε να υπάρχει κάποιος δεύτερος μεγάλος νεκρός, αυτός ήταν ο Λέον Τρότσκι. Όμως λόγιο «πρακτικό» δεν θ' αφήσουν ποτέ να γίνει αυτή η αποκατάσταση: Το κρανίο του Τρότσκι το θρμήματος το σφυρί του δολοφόνου, που έστειλε στο Μεξικό, για να διεκδικηρώσει την προσωπική αντίδικια του, ο «κρέγας» Στάλιν. 'Ετσι, έγινε η ανίερη υποκατάσταση: Ο δήμιος πήρε στο προσκόνημα τη θέση θυσιασμένου.

Ο υπογράφων δεν έχει τον κίνδυνο να θεωρηθεί τροτσικιστής, και μάλιστα κατόπιν εορτής, γ' αυτό και ό,τι έχει να πει εδώ το λέει ξένοιαστα. Ο ιδεολογικός κόσμος του Τρότσκι δεν είναι ο δικός μας. Μα τι σημαίνει; Το δαιμόνιο είναι το δαιμόνιο και η Ιστορία είναι η Ιστορία. Οι δικές μας οι γενιές τα έζησαν τα μεγάλα γεγονότα που άλλαξαν περισσότερο από την εξωτερική όψη του πλανήτη, την εξωτερική του σύσταση. Και συνήθισαν να προφέρουν ζευγαρωτά, στο ίδιο κίμα ορθωμένα, τα δύο ονόματα, Λένιν-Τρότσκι. Ήταν οι πρωτεργάτες που κατακλύσαν. Τις μετέπειτα εσωτερικές διαμάχες του καθεστώτος, της ηγεσίας του, τις μεθάναινε, όμως δεν μας άγγιξαν. Είχαμε πάμει κιόλας ν' αντιδρούμε στις επιθέσεις προταγμένων διασυρμού που εγκαινιάζε η ανεργημένη τότε μερρία για να διαβάλει τον αντίπαλό της. Αν οι κομμουνιστές του Πότσταν, εμείς δεν το πιστώσαμε ποτέ πως ο Τρότσκι ήταν πρόδότης. Που θα ει πως η ηθική πίστωση που ανόμιεσ από τη Ρωσική Επανάσταση ήταν μεγαλύτερη από εκείνη του της άνοιγαν κάποιοι πειθήνιοι οποάδοί της...

. Η αποκατάσταση της αληθείας της ιστορικής, και της ανθρωπότητας επιβάλλει την επαναφορά του Τρότσκι στη θέση που του ανήκει. Όχι στο μουσείο, για το οποίο άλλωστε είναι πολύ αργά. Στο κέντρο της επίσημης Ιστορίας. Όσο κι αν είναι βασική η εποχή μας, όσο κι αν έχει συνθηθεί να κλείνει γρήγορα τις αποσκευές της, τους φακέλους της και να προπερναίει, να προχωρεί στον επόμενο σταθμό, καλό θα είναι να μη λημονεί πως υπάρχουν κάποιες υποθέσεις που δεν κλείνονται μαζί με τους φακέλους, απομένουν ανοιχτές απέναντι στη συνείδηση του ανθρώπινου νέου. Γιατί αν ήταν όλα να τερματίζονταν έτσι, συντοπικά, ελαφροσυνείδητα, δίχως διάκριση, ενδοσμουσείο, και δίχως κάποια κατάπομα ευλάβειας, τότε δεν θα είχε κανένα απολύτως νόημα και η ιστορία των

λαών και η ζωή των ανθρώπων. Η υπόθεση Τρότσκι δεν είναι κοινή. Με το τέλος της ζωής τέτοιων προσώπων δεν τελειώνει η ιστορία τους. Είτε απαστηθήκατε τις ιδέες τους είτε διαφωτισθήκατε, είτε γοητευθήκατε από την προσωπικότητά τους είτε την αποδοκίμασατε, είτε συμπολεμήσαμε μ' αυτούς είτε τους πολεμήσαμε, δεν παύουν να είναι μεγάλα τέκνα της ανθρωπότητας, απλιόμενα με δαιμόνιο αυσηθήσιο, και που αγωνίστηκαν, έπαισαν για την ιερή υπόθεση του ανθρώπου. Από τη στιγμή που το χυμά του τάφου σκέπασε τις μορφές αυτές που η σύγκρουσή μας έληξε, ανήκουν σε όλους μας. Η υπόθεσή τους είναι υπόθεση της Ιστορίας. Η σύμπτωση, η πιο αντιπνευματική αυτή απ'

όλες τις θεότητες, η Τύχη, έχει κάποτε την αναπάντητη λογική της. Ανάμεσα στην ημερομηνία της περασμένης Τετάρτης, που μίλοισαμε για το μουσείο της Κόκκινης Πλατείας, και τη σημερινή, παίρνει θέση η 20ή Αυγούστου, ημερομηνία ακριβώς όπου, πριν από δεκαεπτά χρόνια, στο Κοινοκάβον του Μεξικού, ο δολοφόνος τρύπναι με τρόπο παραπιστικό στο γραφείο του Τρότσκι, τον χτυπούσε από τα πίσω, στο κεφάλι, με την κρυμμένη μέσα στο πανωφόρι του ορειβατική αξίνα. «Αυτή τη φορά, το πέτυχαν», ψιθύρισε ο ετοιμοθάνατος στους δικούς του. Γιατί το ήξερε ο Τρότσκι, κι από χρόνια, πως η Γκετσέο έχει αναλάβει την εκτέλεσή του, σ' οποιοδήποτε σημείο της Γης τον βρει. Όμως δεν φαίνεται να ήταν αυτό, η αγνεία του θανατοποινή, που ρύθμιζε τη ζωή του. Μια άλλη αγνεία, υψηλότερη, τον συνέχισε: Ν' αποκαταστήσει την αληθεία, να επιβάλει τις ιδέες του, ν' αποσιείσει την κατηγορία που τον έβρανε, πως τόχα πρόδωσε τα ιδανικά του. Κατηγόρησε το στρατηγό του Στάλιν εξακόντιζε, ευδαίλιζε επίμονα, με όλα τα μέσα, μ' ένα ανέλετο προπανανιστικό συμφροκόπημα της παγκόσμιας κοινής γνώμης, και με καταγγελίες, δικες, τυφωσικές. Πρέτει να διαρθεί κανένας να κείμενα του Τρότσκι εκείνης της εποχής, για να καταλάβει. Είναι μια συγκλονιστική ανθρώπινη περίπτωση: μια περίπτωση όπου, καθώς πάντα

όταν η δραματική θερμοκρασία υμώναςται στο έπακρο, ο ανθρώπινος παράγων δεσπόζει, κατακλύπει τον ιστορικό το χώρο δράμα, τότε, κυριάρχει απέναντι στο καυτό έπος.

Ο άνθρωπος αυτός, ο δεύτερος μετά τον Λένιν θεμελιωτής της νέας Ρωσίας, ο οργανωτής του Κόκκινου Στρατού, ηγέτης και διανοούμενος συγγραφέας με λάμψη ασυνήθιστη, περιεργάται εκπαιρισμένος από χώρα σε χώρα, συκοφαντημένος, κυνηγημένος, παντού ανεπιθύμητος, παντού προσωρινός, κατασβέσιμος, ακοιμητός, και ενώ γράφει, γράφει, στολίζει τα αποδεχτικά κείμενά του, τις πολεμικές και τις απολογίες του, βλέπει γύρω τους φίλους του να πέφτουν, τα παιδιά του, τους συνεργάτες του, τις τάξεις των συμπολεμιστών του ν' αραϊώνουν, σ' έναν αγώνα άνισο κι εξοντωτικό, που, το ξέρε ο ίδιος, δεν θα σφραγιστεί παρά μονάχα με τη ζωή του. Όσο κι αν είναι ο άνθρωπος αυτός ένας γυμνασμένος, σκληραγωγημένος επαναστάτης, δεν μπορεί παρά να νιώθει τύρα, στη όψη της ζωής του, αποκαρδιωτική στα χείλη του την πίκρα της τραγικής αυτής μετατροπής που τον έφερε από το φθλαμίο του κινητισμού κι από την κορυφή της εξουσίας, στον κολασμένο, άνθρωπο κύκλο του κατεργαστού. Είναι ένα κυνηγημένο ζώο, που σπάνιου του αμολήθηκε, απ' όλα τα σημεία της Οικουμένης, η παγωνιά.

Σ' άλλους καιρούς, χαρακτηριζόμενος από μια διασφορική ηθική ευαισθησία, η παγκόσμια συνείδηση είχε ανασταθεί από την περίπτωση ενός υπόδικου αθώου: του Ντρέφους. Οτόσο η υπόθεση Ντρέφους παραμένει ιδιαιδική, στενή, μπροστά στην υπόθεση Τρότσκι. Κι ως ήταν κι εκεί υπεραποκό ουσιαστικό το θέμα: ας έβλεπαν την αθωότητα πέρα και πάνω από τον αθώο. Εδώ, είναι ο συκοφαντημένος ιδεολόγος που δικαίεται. Όχι ο Λέον Τσαβιντόβιτς Μπρονστάιν, ο επιλεγόμενος Τρότσκι, αλλά η πανιδεωτική, κατασκευασμένη ιδεολογία. Τέτοιες διασφορές δεν επιτρέπεται να παραμένουν ανοιχτές.

Να γιατί λέμε πως η ιστορία δεν έχει ακόμη αποκατασταθεί. Η Ρωσία δεν έδειξε για την ώρα την πρόθεσή της ν' απαλλαγεί από το προποταρικό αυτό αμάρτημα. Κι όμως ένα καθεστώς που διεκδικεί το μέλλον, που ευαγγελίζεται ένα νέο κόσμο, έχει συμφέρον να δείχνει ιδιαίτερα ευαισθητό στο κεφάλαιο των ηθικών θεμάτων. Η αποκατάσταση του Τρότσκι πρέπει να είναι πανηγική κι ανεπιφύλακτη. Κι ως μη θεωρηθεί το πρόβλημα τούτη εμπία των τρίτων, ανάμειξη της προδοσίας της Σοβιετικής Ρωσίας είναι πως επέτυχ εκέλιο που η ιδεολογία της απατοίσει: Να κάνει τις προσωπικές της υποθέσεις, υποθέσεις οικουμενικές.

Η υπόθεση Τρότσκι, περίπτωση συμβολική κορυφαία, περιμένει την κάθαρση της Τραγωδίας.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η προοπτική ενός νέου πολέμου

Τέσσερα χρόνια μετά το τέλος του ισραηλινο-λιβανικού πολέμου, στις 14 Αύγουστου του 2006, το φάσμα ενός νέου πολέμου αναδύεται στην περιοχή. Ισραήλ και Χισμπολλάχ ποτέ δεν σταμάτησαν να έχουν σαν κύρια έμφαση την στρατιωτική ενίσχυση, με τους τελευταίους καιρούς να έχουν εκδηλα τα σημάδια υπερθέρμανσης της κατάστασης.

Η σκληρότητα του πολέμου του 2006, που ξεπέρασε κατά πολύ αυτήν των πολέμων του 1993 και 1996, μαζί με την ανικανότητα της ισραηλινής στρατιωτικής μηχανής να πετύχει έστω και έναν από τους στόχους της, κάνουν την προοπτική μιας νέας σύγκρουσης να προκαλεί τρόμο μόνο στην σκέψη της χωρίς προηγούμενο χρήσης βίας που θα παρατηρηθεί.

Συρία και Ιράν, τουλάχιστον, είναι άμεσα εμπλεκόμενες στις εξελίξεις κάνοντας πολύ μεγάλες τις πιθανότητες ένας νέος πόλεμος να πάρει απρόβλεπτα μεγάλες διαστάσεις.

Από τη Λωρίδα της Γάζας στην κατεχόμενη Παλαιστίνη μέχρι τον Λίβανο, το Ιράκ, Ιράν, οι λαοί έχουν γίνει επανειλημμένα θύμα

τα απίστευτης βαρβαρότητας εκ μέρους της ανεπτυγμένης Δύσης και πιο συγκεκριμένα του αμερικανικού ιμπεριαλισμού.

Αυτή η πραγματικότητα υπογραμμίζει το όλο πλέγμα των φαινομένων στην περιοχή. Η σύγκρουση δεν είναι μια απλή σύγκρουση διαφορετικών εθνών. Η σύγκρουση είτε μεταξύ Λιβάνου-Ισραήλ είτε Παλαιστίνης-Ισραήλ, είναι επέμβαση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, έχοντας το Ισραήλ σαν την εμπροσθοφυλακή του κρατεί σε έλεγχο την κατάσταση - για εξασφάλιση της απρόσκοπτης ροής πετρελαίου, της υπεράσπι-

σης γιγάντιων ιμπεριαλιστικών συμφερόντων. Στη σημερινή εποχή, που το νέο στοιχείο της σε σχέση με παλιές στρατιωτικές αναμετρήσεις στην περιοχή είναι η παγκόσμια οικονομική κρίση, τίποτε δεν πρέπει να αναμένεται στη βάση «λογικής» εκτίμησης της κατάστασης. Δεν θα υπάρχει κάτι τέτοιο. Τα πάντα θα αποφασίζονται στη βάση έλλειψης λογικής, προϊόν άλυτων αντιφάσεων και ασυμβίβαστων συμφε-

αναγκών της στιγμής και δεν θα μπορούν να υπολογίσουν το κόστος. Σε αυτά τα επιτελεία και σε αυτούς τους μηχανισμούς, ολοένα και περισσότερο οι λιγότερο ισορροπημένοι, οι πιο τρελοί και μανιακοί θα είναι που θα λαμβάνουν τις τελικές αποφάσεις. Δεν πρέπει να υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι στη νέα σύγκρουση ο κάθε εργαζόμενος θα σταθεί ανεπιφύλακτα με την Χισμπολλάχ και την Χαμάς, όσο προβληματικές και αδιέξοδες και αν είναι οι πολιτικές τους.

Το ζητούμενο είναι να μην υπάρξει νέα σύγκρουση. Το ζητούμενο είναι να αντιληφθούν οι λαοί της περιοχής ότι ενώ στα σίγουρα δεν υπάρχει πιο θανάσιμος εχθρός από το σιωνιστικό κράτος, την ίδια στιγμή δεν θα μπορούσε να υπάρξει πιο αξιόπιστος και αποτελεσματικός σύμμαχος από τα ισραηλινά κινήματα ειρήνης, την οργανωμένη εργατική τάξη του Ισραήλ.

Δεν μπορεί να ηττηθεί το Ισραήλ στρατιωτικά. Μπορεί παρόλα αυτά να παραλύσει το κράτος του, ακόμα και να ανατραπεί μέσα από κοινά μέτωπα Παλαιστίνιων και Ισραηλινών. Δεν υπάρχει άλλη διέξοδος. Κάθε άλλη προοπτική είναι προοπτική ατέλειωτης αιμορραγίας για όλη την περιοχή.

Μια συμμαχία Ισραηλινών-Παλαιστίνιων στη βάση της κοινής πατρίδας, ή έστω του κοινού ειρηνικού μέλλοντος, της ασυμφιλίωτης πάλης ενάντια σε όλα τα ρατσιστικά και εθνικιστικά πολιτικά ρεύματα και στους δυο λαούς, στη βάση του σεβασμού και της ισότητας εθνικής και θρησκευτικής προέλευσης, θα μπορούσε πολύ εύκολα να κινητοποιήσει, χωρίς να μπαίνουν διλήμματα πια, και το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα σε στήριξη της πορείας.

Σ.Β.

όντων ζωής και θανάτου. Αυτές οι τυφλές δυνάμεις θα καθορίζουν, όσο ποτέ προηγουμένως, τις εξελίξεις στην περιοχή αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο.

Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι μια νέα σύγκρουση στην περιοχή δεν θα είναι αποτέλεσμα τυπικών παραβιάσεων των συνόρων ή της ρίψης ρουκετών από μέρους της Χισμπολλάχ. Θα είναι αποτέλεσμα αποφάσεων των ιμπεριαλιστικών επιτελείων, παρμένες στη βάση άλυτων αντιφάσεων και αδιεξόδων. Αποφάσεων που θα παίρνονται στη βάση των πιέσεων και

ΗΠΑ

Τίποτε πια δεν θάναι το ίδιο

Η καπιταλιστική οικονομία και ιδιαίτερα αυτή των ΗΠΑ, ποτέ δεν έχουν βγει από την κρίση στην οποία μπήκαν από το 2008.

Η πρωτοφανής στην ιστορία χρηματοδότηση, το μηδενικό επιτόκιο δανεισμού, τα χωρίς προηγούμενο κρατικά χρέη για διάσωση των τραπεζών και ενίσχυση της ζήτησης, κατάφεραν μόνο να κρατήσουν τους ρυθμούς ανάπτυξης με θετικό πρόσημο για κάποια τετράμηνα.

Τώρα, με το τέλος του 2010 μπαίνουμε ξανά σε αρνητικούς ρυθμούς. Αντί να αναπτύσσεται, η αμερικανική οικονομία θα συρρικνώνεται. Χωρίς προοπτική διαφοροποίησης της κατάστασης. Η ανεργία δεν σταμάτησε στην πραγματικότητα ποτέ να ανεβαίνει, με αρκετούς αναλυτές να την ανεβάζουν στο καταστροφικό για κάθε προοπτική ανάπτυξης 20%.

Η πανίσχυρη Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, που οι αποφάσεις της καθόριζαν την οικονομική πορεία όχι μόνο στις ΗΠΑ, στέκει τώρα κοκαλωμένη στην κυριολεξία, ανίκανη να έχει επίδραση, να μετριάσει έστω, με κάποιο τρόπο, το χάος που τυλίγει τη χώρα.

Η οικονομική μηχανή των ΗΠΑ δεν ξαναξεκινά. Ούτε και η παγκόσμια. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα των ΗΠΑ που λειτουργούσε σαν η αρτηρία παροχής ζωής στην οικονομική δραστηριό-

τητα σε κάθε γωνιά από το 1945, βρίσκεται σε πορεία θανάτου μη αναστρέψιμη. Αυτή θα είναι μια από τις πιο παγερές πραγματικότητες που θα διαπιστώνονται την αμέσως επόμενη περίοδο.

Σχεδόν 60 εκατομμύρια Αμερικανοί βασίζονται στην επιχορήγηση του φαγητού τους, σε κάποιες μορφές συσσώπιση δηλαδή. Άνθρωποι που πια δεν έχουν δουλειά, οικία, αποταμιεύσεις. Άνθρωποι που τους τυλίγει ο τρόμος ατενίζοντας ένα σκοτεινό μέλλον. Νέοι, συνταξιούχοι, μαύροι αλλά και για πρώτη φορά μεγάλοι αριθμοί λευκών.

Η συλλογική συνείδηση στις ΗΠΑ διαφοροποιείται δραματικά. Ολοένα και περισσότερο μεγαλώνει η συχνότητα αναφορών που μιλούν για συσσώρευση μεγάλου θυμού, χωρίς προηγούμενο για τις εμπειρίες αυτών που ζουν.

Η αναβίωση δεκάδων φασιστικών οργανώσεων των ρετ νεκ, πολλοί απόγονοι της Κου Κλουξ Κλαν, που μισούν τους μαύρους μέχρι θανάτου, τους μετανάστες, τους αριστερούς, του μετριότητας, τους κεντρώους, αποτελούν μια έκφραση του συσσωρευμένου θυμού. Τα φοβερά οικονομικά αδιέξοδα θα εκφράζονται και με τις πιο αποκρουστικές πολιτικές στρεβλώσεις.

Μαζί με τον φασισμό και τις πολιτικές στρεβλώσεις όμως θα ανεβαίνει και η συνείδηση για συλλογική δράση του αμερικανικού προλεταριά-

του. Μιας πανίσχυρης σε αριθμούς τάξης που τα νέα δεδομένα θα την εκπαιδεύσουν με πολύ γρήγορους ρυθμούς.

Οι εκλογές του Νοεμβρίου, όποιο και να είναι το αποτέλεσμά τους, θα αποτελέσουν σχολείο για τις εργαζόμενες μάζες. Όσο πιο πολύ πάθος υπάρχει στην αντιπαράθεση των διαφόρων φατριών του κατεστημένου, τόσο πιο γελοίο θα φαίνονται μπροστά στην ανικανότητα να προτείνουν διέξοδο. Ανικανότητα που θα είναι φανερή όσο ποτέ, και που καμιά ένταση αντιπολιτευτικής φωνής δεν θα μπορεί να κρύψει.

Η επανάσταση Ομπάμα, μέσα στην άμπωτη της και την απογοήτευση που θα φέρει, θα προσθέσει και αυτή ταυτόχρονα στην εκπαίδευση των μαζών. Όσο και αν είσαι μαύρος, απόγονος σκλάβων, δεν είναι αρκετό για να σημειώσεις ουσιαστικές επιτυχίες όσο αυτοί που υποθήκεψαν το μέλλον του πλανήτη ελέγχουν ακόμα την κατάσταση.

Τίποτε πια δεν είναι το ίδιο, και ούτε υπάρχει δυνατότητα επιστροφής στα παλιά. Ξεκίνησε μια πορεία που στο τέλος της θα φέρει μίαν εντελώς καινούργια παγκόσμια κατάσταση.

Σωτήρης Βλάχος

Cesur kararlara ihtiyacımız var

Cumhurbaşkanı Hristofyas'ın siyasi oyunu kaybetmekte olduğuna dair belirtiler gittikçe çoğalmaktadır. Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik çabaları çıkmaza girmekte, Avrupa Birliği ve dünyanın geri kalanı ile olan ilişkileri gittikçe zora girmekte ve içte de siyasi liderlik tarafından gün be gün daha da yalnız bırakılmaktadır. Gerek muhalefet, gerekse koalisyonda olduğu DİKO, her geçen gün hükümete karşı daha saldırgan ve saldırganlarında daha kararlı bir duruş sergilemektedir.

Peki neler oldu da bu durumlara gelindi acaba?

Hristofyas'ın seçilmesi çok iyi alametlerle başlamıştır. DİKO ile EDEK seçimlerin ikinci turunda onu desteklemek zorunda kalmış ve hükümete katılarak retçi cephe olarak durgun bir tavır sergilemiştir. Perdikiş'in partisi Çevreciler Hareketi, her zaman duymaya alışageldiğimiz milliyetçi saçmalıklarını ileri sürmeye meal bulamamıştır. Nikos Anastasiadis liderliğindeki DİSİ ise, parti içindeki milliyetçi kesimi bir köşeye ayırarak Hristofyas'ı Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik çabasında destekliyordu. Ledra Caddesinin açılması çözüm umudunu tekrar yeşerten sembol niteliğinde bir olaydı ve buna mukabil, Talat ile görüşmeler çok iyi umutlarla başlamıştı.

Bununla birlikte, Hristofyas, DİKO ve EDEK karşısında, Annan Planı'nın şeytanlaştırılması, "boğucu zaman çizelgelerinin" kabul edilmemesi (bu, yakın gelecekte çözüm olmayacağı anlamına geliyordu), "hakemlik" fikrinin reddedilmesi (bu da BM veya AB'den gelecek her türlü yardımın reddi anlamına geliyordu) ve "Kıbrıslılara ait bir çözüm" saplantısı karşısında bağlı kalmıştır. Tüm bunlar, retçi cepheyi oluşturan DİKO, EDEK, Çevreciler, EVROKO ile birlikte DİSİ ve daha küçük oranda olsa da, AKEL içerisindeki milliyetçi güçler tarafından her türlü çözümün mutlak reddini içinde barındırıyordu.

Bu durum görüşme sürecinin ritmine olumsuz yansımış, sonuç olarak çözüme yönelik umutları suya düşürmüştür. Hristofyas'ın seçilmesinin hemen ardından büyük bir çoğunluk çözümden yanayken, bugün gerek Kıbrıs Türk, gerekse Kıbrıs Rum toplumunda çözüm istemeyen bir çoğunluk olduğu muhakkaktır. Bundan daha da endişe verici olanı ise, gerek parti liderlerinin sarfettiği sözler seviyesinde, gerekse er ya da geç kanlı olaylar ve bir dizi anormalliklere yol açacak ChristofiasWatch, ELAM ve bunlar gibi daha başka bir sürü faşist görüşlü ekstremist kuruluşlar seviyesinde milliyetçikte gözlemlenen artıştır.

AKEL ve Hristofyas'ın siyasi alanda karşılaştıkları izolasyonun zirve noktası ise, gerek iç yönetim, gerekse Kıbrıs sorununa çözüm arayışına yönelik her çabasında ayağının kaydırıl-

masıdır. Şurası bir gerçek ki, bugüne kadar görüşmelerde sağlandığı açıklanan her türlü ortak yaklaşım memleketin satıldığına, Kıbrıs'ın Türkleştirildiğine ve aklınıza gelecek her türlü histerik suçlamalara maruz kalmıştır. Bu durumda, Kıbrıs sorununda varılabilecek bir uzlaşya yönelik her türlü ihtimali sabote etmeye dair bir çaba yürütüldüğünü fark etmek için alim olmak gerekmiyor. Üstelik, saldırının adilik dozu da sürekli artmaktadır. Mülkiyet sorununa ilişkin öneriler bunun bir örneğidir. Söz konusu öneriler gerçeklikle hiçbir şekilde uyuşmayan hakaret ve suçlamalara bahane teşkil etmiştir.

Esas önemli olan ise, koalisyondaki DİKO'nun kendi aldığı kararlar, önerileri kabul edilemez olarak tanımlaması ve çözüm için bir temel oluşturamayacağı yönündeki kanaatidir. Tabii, bu yaklaşımla güdülen hedef sözkonusu önerilerin yerine daha iyilerini sunmak değildir. Aksine, esas hedefleri çözüme yönelik hiçbir girişimde bulunamaması için Hristofyas'ın elini kolunu bağlamaktır.

Hristofyas hükümetine yönelik sabote çalışmaları sadece Kıbrıs sorunuyla da sınırlı değildir. Gerek muhalefet, gerekse DİKO'nun bütçenin oylamaya sunulması meselesine yönelik duruşu buna ilişkin belirleyici bir örnektir. Bu çabalarla yapılmaya çalışılırsa, devletin Hristofyas tarafından yönetilmesine mani olmaktan başka birşey değildir. Bir taraftan onu kendi siyasetlerini izlemeye mecbur bırakmaya çalışırken, diğer taraftan Hristofyas kabul etse bile kendisi ile ortaklık yapmayacakları aşıkardır. Kısacası, Hristofyas'ı dizleri üzerine çökertip cumhurbaşkanlığından paketlenmedikçe rahat bulmayacaklardır.

Örneğin, Meclis'in son şarlatanlığı "Kurumlar ve Değerler Konseyi"nin "Downer'in davranışının" görüşülmesine yönelik çıkardığı kararı ele alalım: bu tür bir girişim doğrudan BM ile çatışma anlamına gelmekte ve bu da muhtemelen müzakerelerin yerle bir oluşuna dair bir işaret teşkil etmekte, sorumluluğunda gayet açık bir

şekilde Kıbrıs Rum tarafına yüklenmesiyle eşdeğerdir. Ancak, tabii, bu onları ilgilendirmemektedir. "Kıbrıs Rum tarafının Hristofyas tarafından temsil ediliyor olması, zarara uğrayacak olanın AKEL olması onlar için yeterlidir. Ama, yarın Kıbrıs'ın bölünmesi için Hristofyas'ı yargılamak ve Kıbrıs'ın mahvoluşunun sorumluluğunu AKEL'e yüklemek amacıyla mahkeme oluşturmaya da yüzleri olmayacaktır.

Downer'in bulunmaz Hint kumaşı niteliğinde bir kişilik olması, ya da BM'nin uluslararası hukuk tapınağı niteliğinde bir kuruluş olduğundan değil tabii ki... Bununla birlikte, siyasetçilerimiz

zincin seçmiş oldukları yegane prosedür budur ve milliyetçi ve ırkçı görüşlerini empoze etmek için tahrip edici olmaktan gocunmamaktadırlar.

Peki Hristofyas için bir çıkış yolu yok mudur? Eroğlu'nun seçilmesi de gözönünde bulundurulduğunda maalesef diplomatik çabaların müzakere yoluyla Kıbrıs sorununun çözümünü açısından başarılı olacağına dair umutlar artık hemen hemen yok gibidir. Bununla birlikte, tamamen dönüşü olmayan bir yola da girilmiş değildir. Bugün biraz hayal kırıklığına uğramış ve marjinalleştirilmiş de olsalar, ne iyi ki her iki toplumda da çözümü arzulayan birçok güçler mevcuttur. Kıbrıs halkının milliyetçi ve beynsizler

tarafından temsil edilmediği aşıkardır. İhtiyacımız olan şey çözüme yönelik umut ve çözümün talep edilmesine yönelik kararlılıktır. Şu anda varmış olduğumuz noktada sözkonusu umudun alışageldiğimiz rutinle aşılması pek zor görülmektedir. Bunun için, umudu yeniden canlandırmak ve çözümü talep edebilmek adına Hristofyas çevresinde bir ittifak oluşturmak için motivasyon vermesi amacıyla kararlı girişimlere ihtiyaç vardır.

Tabii, Hristofyas'ın öncelikle yapması gereken şey siyasi liderlikten izole oluşlarına bir çözüm bulmaktır. Ancak, bunu şarabına su katarak değil, kararlı bir şekilde hareket etmekle başaracaktır. Yüzünü halka dönüp halkın gerçekten Kıbrıs sorununun çözümünü isteyip istemediğinden emin olmalıdır. Meclis'te çoğunluğu yitiren Spiros Kiprianu'nun yaptığı gibi, Hristofyas da erken genel seçim düzenleyebilir. AKEL'in genel seçimlerde sergileyeceği bir başarı – bu türden kararlı bir hareketin gerek AKEL'ciler, gerekse genel olarak sol kesimi biraraya toplayacağı bir gerçektir – Hristofyas'ın imzasını taşıyan siyasete, yani çözüm siyasetine, devam edebilmesi için gerekli imkanı kendisine sağlayacaktır.

Aksi durumda, çürüme devam edecek ve EOKA B ve cunta döneminde yaşanan şiddetli çatışma ve bölünmüşlük daha da kötü bir durumda son bulacaktır.

Themos Dimitriu

Umut'un sonu mu?

Kıbrıs'ın dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir ülke olduğunu yeni yeni anlamaya başlıyoruz.

Bir arkadaşım, "Κίβρις παχάλι bir oyun-caktır, oynayacaksan bedelini ödeyeceksin!" diye bir benzetme yapmıştı. Osmanlı, İngiliz, Yunan veya Türk fark etmiyor. Bir şekilde oynayan bedeli ödüyor. Oynama sırası Türkiye'nin. Burada kurdurduğu hükümetin altyapı giderleriyle, avantajlarıyla tüm harcamalarını öyle ya da böyle ödüyor. Bu da yetmez Rum halkının taşınmazlarının işgal bedelini de ödüyor. Nereye kadar bilinmez. Oyunaçığı tuttuğu sürece diyebilir miyiz, bilmem. Bir gün başkalarına devreder mi?... Onu da bilmem; ancak burayı elinde tutmaya devam edecek gibi görünüyor.

Κίβρις, TC devleti için eşi bulunmaz bir laboratuvar, bir deneme tahtası. Eğitim politikaları, sosyal güvenlik, özelleştirme, iletişim teknolojileri, çalışma yaşamına ilişkin yeni uygulamalar... Aklımıza gelen her şeyin denenip halkın tepkisinin ölçüldüğü, uygulamanın yaşamda nasıl hayat bulduğunun ölçülüp değerlendirildiği-imtihan edildiği bir yer Kuzey Kıbrıs.

Bu günlerde IMF reçeteleriyle zegin ülkelerin, yani emperyalin yeni liberal politikalarının deneme alanı Kuzey Kıbrıs.

Emeklilik yaşı yükseltiliyor, emeklilerin maaşlarından vergi alınıyor. Çalışanların maaşlarından kesintiler yapılıyor. İşe yeni başlama koşulları güçleştirilerek başlama maaşı aşağılara çekiliyor.

Kemerler iyice sıkılacak çünkü "tanrılar" öyle istiyorlar. Dev holdingler "resesyon"la birlikte iflas edecek "ekonomik kriz var" masalıyla kamunun kaynakları üç beş sermayedara düşük faizli veya faizsiz kredilerle –ki bu kredilerin çoğunlukla geri dönüşü olmuyor– ya da hibe yoluyla peşkeş çekilecek. Çalışandan kesilecek sermayeye yedirilecek. Günümüz ekonomik sistemi bu. Kapitalizm! Küreselleşen hırslılaşan kapitalizm!

Dünya halklarını abluka altına alan neo liberal kapitalist sistem tüm dünyada olduğu gibi Kıbrıs'ta da aynı oyunu oynuyor.

Kâr, daha fazla kâr! Sermayenin ve kârın serbest dolaşımı için ulusal sınırların kalktığı; ama emekçiler için sınırların sapasağlam korunduğu dünya düzeni bu! Bu düzen ulusal sermaye tanımaz. Ulusal çıkar da tanımaz. Tüm alışveriş 'uluslararası'laşmıştır. Şirketler çok uluslu olmuştur. Türk şirketleri "Türk", Yunan şirketleri de "Yunan" değil. Daha birkaç gün önce Türkiye'nin en büyük petrol şirketlerinden biri olan "Petrol ofisi", "Avusturyalı" bir şirkete satıldı. Güney Kıbrıs'ta cocacola, kuzeyde de cocacola. Ford, Renault, Simens, Nokia, Bosh... saymakla bitmez tükenmez. Hangisi İngiliz ya da Türk veya Rum malı ya da Çin, belki de Amerikan malı...

Yok öyle bişey. Sermayenin ulusu –milliyeti yoktur. Pranın da dini imanı... Kısacası her şey birbirine geçmiştir artık. Dünya paylaşılmıştır. Hem de sınırsız pervasız paylaşılmıştır.

Κίβριςli Türklere Rumların adayı paylaşamama-paylaşma kavgaları da bu cenderenin içinde zurnanın son deliği bile değil.

Bu gün ya da yarın, öyle ya da böyle Hristofyas'la Eroğlu, Anastatiyadis'le Talat. Yannis ile Mehmet bu anlaşmayı yapacaklar. Bunlar yapmazsa başkaları yapacak. Başka yolları yok!

Bu gün her iki toplumda da anlaşma-barış güçlerinde büyük bir umutsuzluk yaşanmakta. Kıbrıs Türk barış güçlerinde, TC'nin nüfus politikası dolayısıyla "yok edilme" korkusu hüküm sürmekte.. Mücadele TC devleti karştı bir eksen üzerine oturtulmaya çalışılmaktadır.

Sınıfsal perspektiften uzak mikro milliyetçi çabalar ne Kıbrısli Türklere ne de Rumlara bir fayda sağlamayacak, aksine acı ve mutsuzluk getirecektir.

Κίβρις'ta barış için özgürlük için emekçilerin tek çıkar yolu, dünya emekçileriyle birlikte hareket edip sınırsız sömürsüz bir dünya düzeni mücadelesinin yollarını aramaktır.

Umutsuzluğa gerek yoktur. Fransa'da, İtalya'da, Yunanistan'da olduğu gibi her türlü "neoliberal" saldırıya karşı örgütlenmeli sokağa çıkmalı umudu yeniden yeşertmeli...

Fransa'daki bir öğrenciyi Kıbrıs'taki bir öğrencinin geleceği aynıdır... Ya kapitalizm ve esirlik; ya da özgürlük ve sosyalizm...

Ya Fransızlar gibi direnecek ya da direneceğiz!..

Aziz Ener

Το τέλος της ελπίδας;

Mόλις πρόσφατα αρχίσαμε να καταλαβαίνουμε ότι η Κύπρος δεν είναι μια οποιαδήποτε χώρα σε ένα οποιοδήποτε μέρος του κόσμου.

«Η Κύπρος είναι σαν ακριβό παιχνίδι. Αν θα παίξεις μαζί του, θα πληρώσεις το τίμημα» είχε πει ένας φίλος μου κάποτε. Δεν έχει σημασία αν είσαι Οθωμανός, Έλληνας ή Τούρκος. Όποιος αποφασίσει να ρίξει κανένα παιχνίδι με την Κύπρο, πληρώνει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το τίμημα. Τώρα έχει σειρά η Τουρκία. Τώρα καλύπτει όλα τα έξοδα υποδομής του μικρού κρατιδίου που είναι προϊόν της. Ποιος ξέρει ως που όμως... Δεν ξέρω αν θα ήταν σωστό να λέμε εφόσον κρατά το παιχνίδι στα χέρια της... Μήπως θα το μεταβιβάσει σε άλλους κάποια στιγμή; Δεν έχω ιδέα. Ωστόσο, προς το παρόν, φαίνεται πως θα κρατήσει το νησί για ακόμα κάμποσο χρονικό διάστημα.

Χωρίς αμφιβολία, η Κύπρος δεν είναι παρά ένα εργαστήριο ή αν θέλετε ένα πειραματόζωο για την Τουρκία. Η πολιτική που ακολουθεί για την εκπαίδευση, κοινωνική ασφάλιση, ιδιωτικοποιήσεις, τεχνολογικές επικοινωνίας, καινούργιες εφαρμογές σχετικά με τη ζωή των εργαζομένων... Ένας τόπος όπου δοκιμάζονται ό,τι μπορείτε να φανταστείτε για να μετρήσουν το επίπεδο αντίδρασης του κόσμου...

Αυτές τις μέρες η Βόρεια Κύπρος είναι το πειραματόζωο της νέας φιλελεύθερης πολιτικής των χωρών που εμπλουτίστηκαν με τους πόρους και τις ιδέες του Διεθνές Νομισματικού Ταμείου. Η ηλικία σύνταξης όλο και αυξάνεται και εκτός από αυτό, παίρνουν φόρους από τους μισθούς των συνταξιούχων, κάνουν κρατήσεις από τους μισθούς των εργαζομένων και μετατρέπουν τους όρους για ένα νέο επαγγελματικό ξεκίνημα πολύ δύσκολους. Τραβούν τους μισθούς των νέων εργαζομένων όλο και πιο κάτω.

Οι ζώνες θα σφιχθούν για τα καλά, διότι έτσι γουστάρουν «οι θεοί». Θα κόψουν από τον εργαζόμενο για να ταΐσουν το κεφάλαιο. Έτσι λειτουργεί το οικονομικό σύστημα στις μέρες

μας. Ο καπιταλισμός! Ο παγκοσμιοποιημένος, ο κλέφτης ο καπιταλισμός!

Το νεοφιλελεύθερο καπιταλιστικό σύστημα που έχει πολιορκήσει όλο τον κόσμο, παίζει ακριβώς το ίδιο παιχνίδι και στην Κύπρο. Κέρδος, όλο και περισσότερος κέρδος! Πρόκειται για ένα σύστημα που ακυρώνουν τα εθνικά σύνορα για την ελεύθερη κυκλοφορία του κέρδους και του κεφαλαίου, αλλά τα διατηρούν για τους εργαζόμενους. Αυτό το σύστημα δεν αναγνωρίζει ούτε εθνικό κεφάλαιο, ούτε εθνικά συμφέροντα. Όλο το πάρε-δώσε έχει «διεθνοποιηθεί» και όλες οι εταιρείες έχουν γίνει διεθνείς. Οι τουρκικές εταιρείες δεν είναι «τουρκικές» πλέον και ούτε οι ελληνικές είναι «ελληνικές». Ακόμα μερικές μέρες πριν, μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες πετρελαίου της Τουρκίας, το «Πετρόλ Οφισί» πουλήθηκε σε μια «αυστριακή» εταιρεία. Η Κόκα Κόλα που πίνουμε στο Νότιο είναι Κόκα Κόλα και στο Βορρά. Επίσης και το Φορντ, Ρενό, Ζιέμενς, Νόκια και Μπος... Ποιο απ' αυτά είναι αγγλικό, τουρκικό, ελληνικό, κινέζικο ή αμερικανικό;

Δεν υφίσταται κάτι τέτοιο πλέον. Το κεφάλαιο δεν έχει έθνος, και το χρήμα δεν έχει θρησκείμα. Με λίγα λόγια, όλα έχουν ανακατευτεί μεταξύ τους πλέον. Κάποιες δυνάμεις έχουν μοιραστεί τον κόσμο μεταξύ τους. Μπροστά σε τέτοιες εξελίξεις, η μάχη μεταξύ των Κυπρίων για το διαμοιρασμό της Κύπρου δεν έχει καμία απολύτως σημασία. Σήμερα ή αύριο, είτε οι Χριστόφιας – Έρογλου, είτε οι Αναστασιάδης – Ταλάτ, είτε οι Γιάννης – Μεχμέτ θα υπογράψουν αυτή τη συμφωνία. Αν δεν την υπογράψουν αυτοί, θα την υπογράψουν άλλοι. Δεν υπάρχει άλλη διέξοδος! Σήμερα, οι δυνάμεις της ειρήνης περνούν μια μεγάλη φάση απελπισίας. Στις τουρκοκυπριακές δυνάμεις επικρατεί ο φόβος για «εξαφάνιση» λόγω της δημογραφικής πολιτικής της Τουρκίας και έτσι ο αγώνας προσπαθεί να βρει μια θέση σε έναν άξονα κατά της Τουρκίας. Μικροεθνικιστικές προσπάθειες μακριά από την ταξική προοπτική δεν θα φέρουν κανένα όφελος ούτε στους Τουρκοκυπρίους, ούτε στους Ελληνοκυπρίους, εκτός από πόνο και δυστυχία.

Ο μόνος δρόμος που πρέπει να ακολουθήσει η εργατική τάξη για ειρήνη και ελευθερία είναι να κινηθεί μαζί με την υπόλοιπη εργατική τάξη του κόσμου και να αναζητήσει τους τρόπους για αγώνα για έναν κόσμο χωρίς εκμετάλλευση. Δεν υπάρχει λόγος για απελπισία. Πρέπει να οργανωθούμε ενάντια σε κάθε «νεοφιλελεύθερη» επίθεση όπως ακριβώς έκαναν στην Ιταλία, Γαλλία και Ελλάδα, να βρούμε στους δρόμους και να ξαναβρούμε την ελπίδα...

Να θυμηθούμε πως ένας Γάλλος και ένας Κύπριος φοιτητής μοιράζονται το κοινό μέλλον... Καπιταλισμός και δουλεία ή σοσιαλισμός και ελευθερία...

Ή θα αντισταθούμε όπως οι Γάλλοι ή θα αντισταθούμε!..

Αζίξ Ενέπ

ΠΥΡΓΟΣ - ΛΙΜΝΙΤΗΣ

Ένα ακόμα οδόφραγμα έπεσε

Ο Το Οδόφραγμα Πύργου-Λιμνίτη άνοιξε στις 14 Οκτωβρίου 2010, βάζοντας ένα τέλος στην πολύχρονη τλαιπωρία, σηματοδοτώντας νέες προοπτικές για τουλάχιστον δέκα χιλιάδες κόσμο. Κλείνοντας για πρώτη φορά πριν από 46 χρόνια και για τελευταία και οριστική πριν από 36, το Οδόφραγμα Λιμνίτη κράτησε απομονωμένη μian ολόκληρη γεωγραφική περιοχή - καταδικάζοντάς την να ζει στο περιθώριο της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, στο περιθώριο της ίδιας της ζωής. Το άνοιγμα του οδοφράγματος αποτελεί ιστορικό γεγονός με όλη τη σημασία της λέξης. Και αποτελεί πάνω από όλα επίτευγμα της κοινής δράσης Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων. Απλών ανθρώπων που πριν 5 σχεδόν χρόνια ξεκάθαρα διαπίστωσαν ότι η συνέχιση της εθνικής αντιπαράθεσης μεγαλώνει τα αδιέξοδα. Ότι καμιά από τις δυο εθνότητες, από τους απλούς ανθρώπους, δεν φταίει περισσότερο για την ύπαρξη του εθνικού ζητήματος και ότι μαζί θα προχωρήσουν για την επίτευξη αρχικά ενός απλού, αλλά τόσο σημαντικού για τη ζωή

τους στόχου - του ανοίγματος του οδοφράγματος. Αυτό σήμερα αποτελεί πια πραγματικότητα που αφήνει πολλούς δυσαρεστημένους. Ειδικά

μόνο να μεμψιμοιρούν για απαράδεκτες καθυστερήσεις, για αποτυχία της εφαρμογής του ελεύθερου εμπορίου και ό,τι άλλο τους ήταν πρόχειρο.

Η αλήθεια όμως είναι ότι το άνοιγμα του Οδοφράγματος Λιμνίτη δεν αποτελεί απλά ένα νέο ρήγμα στον διαχωρισμό. Αποτελεσμα του κοινού αγώνα Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων, ανοίγει λεωφόρους για το μέλλον. Καταθέτει για την ιστορία νέες, πετυχημένες μορφές αγώνα, εκεί που η μισαλλοδοξία και η εθνική αντιπαράθεση απέτυχαν ολοκληρωτικά.

Ο κοινός αγώνας Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων, με όλο το μεγάλο και πρωτοποριακό περιεχόμενό του, είναι η βαθύτερη κληρονομιά της μάχης Πύργου-Λιμνίτη. Πάνω σε αυτή θα κτίσουμε στο μέλλον.

μεταξύ αυτών που τόσες ανησυχίες εκφράζουν σε κάθε σημείο που φαίνεται να έρχονται πιο κοντά οι δυο κοινότητες. Μπροστά σε αυτό το μεγάλο γεγονός μπόρεσαν

Επιτροπή για το άνοιγμα του Οδοφράγματος Πύργου-Λιμνίτη
Επιτροπή για το άνοιγμα του Οδοφράγματος Λήδρας

Yeşilirmak-Pirgo

Bir sınır kapısı daha çökertildi

Pirgos – Yeşilirmak sınır kapısı 14 Ekim 2010 tarihinde açılarak yıllardır süren işkenceye bir son verilmiş ve böylece en az on bin kişi için yeni umutlar doğmuş oldu.

İlk kez 46 yıl önce, son ve ebedi olarak da 36 yıl önce kapanan Limnidi sınır kapısı bütün bir coğrafi bölgeyi izole ederek orayı ekonomik ve sosyal gelişimin, bir başka deyişle hayatın ta kendisinin en alt tabakasında hapsolmaya mahkum etmiştir. Sınır kapısının açılması kelimenin tam anlamıyla tarihi bir olaydır. Hepsinden de öte, Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumların ortak hareket etmesi sonucu elde edilmiş bir başarının ürünüdür. Bu sade insanlar, yaklaşık 5 yıl önce, açık bir şekilde, etnik zıtlığın çıkmazları arttırdığını tespit etmişlerdi zaten. Bunun

yanında, iki milletten hiçbirinin Kıbrıs sorununun varlığı konusunda diğerinden daha az ya da daha fazla suçlu olmadığını ve güç birliği içinde, ilk önce basit görünen, ama kendi hayatları için son derece önemli bir hedef

olan sınır kapısının açılmasının önemini de kavramışlardı. Bu durum, bugün birçoklarının, özellikle de iki toplumun gittikçe daha fazla birbirine yaklaşmasından endişe duyan ve bunu her fırsatta

dile getiren kesimin yüzlerini buruşturmasına sebep olan bir gerçekliktir. Bu büyük olay karşısında kabul edilemez geciktirmeler, serbest ticaretin uygulanmasının engellenmesi ve o saat akıllarına gelen

bir dizi göstermelik mesele hakkında mızımlanmakla yetinebilmişlerdir sadece.

Ancak, gerçek şudur ki, Limnidi sınır kapısının açılması bölünmeye yönelik yeni bir gedik teşkil etmemektedir. Aksine, Kıbrıslı Türkler ile Kıbrıslı Rumların ortak mücadelesinin bir sonucu olan bu olay geleceğe yönelik yeni yollar açmaktadır. Bunun yanında, tarih için yeni, başarılı mücadele biçimleri sergileyerek, hoşgörüsüzlük ve etnik zıtlığın tamamen başarısız olduğunu ispatlamıştır. Tüm ihtişam ve öncü içeriğiyle birlikte, Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rumların ortak mücadelesi Pirgos – Limnidi savaşının en derin mirasıdır. Geleceğimizi de bu miras üzerinden inşa edeceğiz.

Pirgos – Limnidi Sınır Kapısının Açılması İnisyatifi
Ledra Sınır Kapısının Açılması İnisyatifi

Επιστροφή στο Μέλλον;

Πρώτα οι Βούλγαροι και οι Ουκρανοί με 62%, μετά οι Ούγγροι με 72% και τώρα οι Ρουμάνοι στην πλειοψηφία τους δηλώνουν ότι η ζωή στη χώρα τους ήταν καλύτερη υπό το κομμουνιστικό καθεστώς, με κύριους λόγους να επικαλούνται την ασφάλεια στην εργασία, το βιοτικό επίπεδο, και την πρόσβαση στην κατοικία. Πέρασαν είκοσι χρόνια από την κατάρρευση του Ανατολικού μπλοκ και την ανατροπή των σταλινικών καθεστώτων για να ρθούμε στο σήμερα με την κρίση και τα αδιέξοδα του καπιταλισμού, όπου οι μάζες πρώτιστα αυτών των χωρών πληρώνουν αυτή την κρίση. Η σημερινή κρίση του καπιταλισμού είναι μια σκληρή εμπειρία για τις μάζες που τις οδηγεί στη νοσταλγία του παρελθόντος, όπου τα τότε μιστά καθεστώτα στηριγμένα στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και στο σχεδιασμό μπορούσαν για πολλές δεκαετίες να προσφέρουν κατοικία, ασφάλεια στην εργασία και υποφερτό βιοτικό επίπεδο για το σύνολο των μαζών.

Μέσα από τις σημερινές εμπειρίες οι μάζες αυτών των χωρών θα βγάζουν τα δικά τους συμπεράσματα για το σύστημα. Αργά ή γρήγορα θα κινηθούν για την ανατροπή και αυτού του συστήματος, αυτή τη φορά σε συμμαχία με το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα που αφυπνίζεται και αυτό σήμερα και ξεσηκώνεται ενάντια στις πολιτικές λιτότητας που εφαρμόζουν οι κυβερνήσεις του.

Αυτή τη φορά όμως η προοπτική δεν θα είναι ο καπιταλιστικός «παράδεισος» που υποσχόταν η δεκαετία του '90, ούτε και τα μιστά σταλινικά καθεστώτα αλλά μια νέα κοινωνία στηριγμένη στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, στο σχεδιασμό και τον εργατικό έλεγχο, απαλλαγμένη από τους τυφλούς και άδικους νόμους της αγοράς, και μακριά από τον ολοκληρωτισμό της σταλινικής διακυβέρνησης.

Η Ευρώπη των λαών ξεσηκώνεται...

Το κραχ του '08 έβαλε σε κίνδυνο το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα που κινδύνευε με γενική παράλυση. Την ίδια ώρα ήρθε στην επιφάνεια η πλήρης αδυναμία των νόμων της αγοράς να δώσουν λύσεις στα προβλήματα που βγήκαν στην επιφάνεια.

Χρειάστηκε η μαζική παρέμβαση όλων των κυβερνήσεων της Δύσης, που έτρεξαν να ρίξουν δισεκατομμύρια και τρισεκατομμύρια στις αγορές και για την αγορά χρεών που δημιούργησαν τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες για να αποφευχθεί μια γενική κατάρρευση του συστήματος.

Αυτά τα υπέρογκα ποσά αν ρίχνονταν σε επενδύσεις στην υλική παραγωγή θα μπορούσαν να σπρώξουν τις οικονομίες σε μια νέα περίοδο ανάπτυξης. Αντί αυτού όμως βλέπουμε τις οικονομίες της Αμερικής και της Ευρώπης να παραπαίουν μεταξύ ύφεσης και αναιμικής ανάπτυξης και την ίδια ώρα τα κράτη φορτωμένα με τα χρέη που δημιούργησαν οι κυβερνήσεις, στην προσπάθειά τους να σώσουν τα χρηματοπιστωτικά συστήματα από την κατάρρευση.

Αντιμέτωπες με τα τεράστια ελλείμματα και χρέη οι κυβερνήσεις της Δύσης, η μια μετά την άλλη σήμερα έρχονται να τα καλύψουν εφαρμόζοντας πολιτικές περικοπών και λιτότητας για τους εργαζόμενους. Μια πολιτική που πολύ πιθανόν να σπρώξει σε μια νέα δευτερή και πιο βαθιά ύφεση, πρώτα τις δυτικές οικονομίες και κατ' επέκταση τις υπόλοιπες.

Μπροστά στον σκανδαλώδη τρόπο που συμπεριφέρονται οι κυβερνήσεις της Δύσης, όπου από τη μια να τρέχουν με τρισεκατομμύρια να σώσουν το χρηματοπιστωτικό τους σύστημα και από την άλλη να θέλουν να μετακυλήσουν αυτά τα βάρη και προβλήματα στις ράχες των εργαζομένων, φυσικό είναι να προκαλούν την αγανάκτηση και το θυμό του εργατικού κινήματος σε ολόκληρη την

Ευρώπη.

Οι γενικές απεργίες και οι μαζικές διαδηλώσεις εκατομμυρίων εργατών αρχίζουν ξανά, μετά από δεκαετίες ταξικής και κοινωνικής «ειρήνης», να γίνονται καθημερινό φαινόμενο στη μια χώρα μετά την άλλη. Ελλάδα, Ισπανία, Βέλγιο, Ιταλία, Πολωνία, Ιρλανδία, Λετονία και τελευταία η Γαλλία αρχίζουν να σείουν συθέμελα τον ευρωπαϊκό γεωγραφικό χάρτη.

Το ευρωπαϊκό ΟΧΙ ενάντια στην πολιτική της λιτότητας, με το εργατικό κίνημα της Γαλλίας να βρίσκεται σήμερα στην πρώτη γραμμή, δείχνει ότι οι εργαζόμενοι δεν είναι διατεθειμένοι να αποδεχτούν αμαχητί τις πολιτικές που οι αστικές κυβερνήσεις προσπαθούν να τους επιβάλουν.

Το πανίσχυρο σήμερα εργατικό κίνημα της Ευρώπης ουσιαστικά αφυπνίζεται μετά από μια σχετικά μακρά περίοδο ανάπτυξης

και κατακτήσεων. Δίνει σήμερα τις πρώτες του μάχες ενάντια στις επιθέσεις που δέχονται αυτές οι κατακτήσεις και το βιοτικό του επίπεδο. Η ερχόμενη περίοδος θα είναι ίσως η πιο κρίσιμη για την πρόσφατη ιστορία του καπιταλιστικού συστήματος. Με ένα σύστημα που θα βουλιάζει από ύφεση σε ύφεση και τους αστούς να αδυνατούν να προσφέρουν λύσεις, παρά μόνο συνταγές για θυσίες από τους εργαζόμενους, την ίδια ώρα που η ανεργία θα κατακτά όλο και ψηλότερα πρωτόγνωρα νούμερα.

Είναι μέσα σε αυτές τις συνθήκες που οι σημερινές σκληρές μάχες που δίνει το εργατικό κίνημα σε ολόκληρη την Ευρώπη θα είναι μικρογραφία αυτών που θα δούμε στο άμεσο μέλλον. Όμως, οι μάχες του σήμερα και οι εμπειρίες που συσσωρεύουν προετοιμάζουν τις νικηφόρες μάχες του αύριο.

Μάζος

Κάθε μήνα

Πολλές φορές ρωτώ τον εαυτό μου, όπως άλλωστε κι εσύ, τι κάνω εδώ. Πώς μπορώ να αντέχω το πριονίδι που βγαίνει από το πριονό παραλήρημα των εκπομπών, πως αντέχω τους ρύπους που βγαίνουν από τους εγκέφαλους δεινοσαύρων, νέων ανθρώπων κατά τα άλλα, για να με διαφωτίσουν για το "θέμα" της ημέρας λες κι' εγώ, ή εσύ, χρειαζόμαστε πατρώνες κεφαλές που να σκέφτονται για μας και αντί για εμάς, με τη μονολιθικότητα που συνεπάγεται η γενίκευση της σκέψης τους.

Με τρομάζει συχνά η ιδέα να σε αφήσω και να φύγω, όχι γιατί φοβάμαι το άγνωστο, ίσα-ίσα που με ελκύει, αλλά τι να κάνω έχω δημιουργήσει καταστάσεις εδώ, έχω δεσμεύσεις, έχω ευθύνες. Κι' εσύ πάλι δεν αναβάλλεις να μου το θυμίζεις, πως σου οφείλω ό,τι είμαι και προ-παντός αυτά που θα μπορούσα αλλά επέλεξα να μην είμαι, πες το από ανάγκη, πες το από μαγκία, θα μπορούσες να το εξηγήσεις και βλακεία.

Και καταδικάζομαι καθημερινά να ανέχομαι όλους αυτούς να σε φτάνουν το πρωί καθώς

τρέχουν στη δουλειά τους, να σε ποδοπατούν κάθε βράδυ στη βόλτα τους, να σου σκίζουν το δέρμα σπινάροντας τις κούρσες τους φεύγοντας βιαστικά από τα παραβιασμένα φανάρια, να σε αφήνουν χωρίς ανάσα πνιγμένη στα μπετά.

Αχ Λευκωσία..

Μα κάθισα και σκέφτηκα, και είδα ότι μ' αγαπάς, γιατί μου κάνεις παρέα τις συννεφιασμένες κυριακές, για το καλό μου, ώσπου δεν άντεξε στο τέλος, το παλιό μου παλιό και αν και ήθελα να 'μουν, ήθελα να 'μουν κηπουρός, όπως κάποτε που θυμάμαι πως μ' αγαπούσες, όμως βροχή, επέφετε απάνω μου και χιλιάδες φιλά απλόχερα μου χάριζες γιατί έχεις αυτό το κάτι, αυτό το κάτι που θέλει an english man in new york, που στέλλει ένα message in a bottle,

σε ποια άλλη από την αγαπημένη του Roxanne!

Άσε με λοιπόν να κάνω λάθος, στην άκρη του δρόμου και να πάω για άλλες πολιτείες, στην παλιά μας γειτονιά, στιγμή του ονείρου, άσε με να ξαναγεννηθώ μαζί σου με το ροκ του μελλοντός μας και να σου λέω τραγούδια άνοιξε πέτρα μη μου λες πως ειν' ντροπή βάλε το κόκκινο φουστάνι τα βράδια μου τα εργένικα έλα μου κοπέλα μου να διώξεις την παγωνιά με τα άσπρα τα χεράκια σου τα γιασεμάκια σου διαμάντια που απλόχερα μου χάριζες και όλων οι ψυχές να τραγουδάνε ειρήνη, θέλουμε ειρήνη

Πόλυς ο Ανιψιος

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι εύκολες μέρες της κυπριακής οικονομίας που κράτησαν για πάνω από τρεις δεκαετίες ανήκουν στο παρελθόν. Αυτό είναι σαφές για τον κάθε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας ανεξάρτητα από την τάξη στην οποία ανήκει. Οι συλλογικές συμβάσεις κλείνουν με οριακές ή καθόλου αυξήσεις, η ανεργία έχει ήδη ανέβει στα πιο ψηλά επίπεδα από το 1974, το ίδιο και τα ελλείμματα, μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων κλονίζονται με μόνη προοπτική τη χειροτέρευση της κατάστασης και οι τράπεζες έχουν μετατραπεί ξεκάθαρα σε αντίπαλο ολόκληρης σχεδόν την κοινωνίας - από τα νοικοκυριά μέχρι τις μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις.

Ο τουρισμός, οι ξένες εταιρείες, αλλά και η πριν από μερικά χρόνια επένδυση στα ακίνητα από ευρωπαίους πολίτες, έδωσαν ώθηση στις υπηρεσίες και τον κατασκευαστικό τομέα που σε συνδυασμό με τα φτηνά μεροκάματα των ξένων μεταναστών, ευρωπαίων και μη, έδιναν την αίσθηση σιγουριάς και σταθερότητας στην ανάπτυξη. Ο μέσος εργαζόμενος χρεώθηκε όσα δεν μπορούσε να αντέξει με την πίστη ότι τίποτε δεν μπορούσε να γίνει χειρότερο.

Οι κυπριακοί τομείς παραγωγής πλούτου όπως η γεωργία, η κτηνοτροφία και η βιομηχανία αφέθηκαν στη δίνη της συρρίκνωσης, και ο πλούτος της χώρας γινόταν όλο και περισσότερο εισαγόμενος. Η πίστη στις δυνατότητες του διεθνούς οικονομικού συστήματος έκανε την εισροή αυτού του πλούτου να φαίνεται χωρίς διακοπή.

Το «ξαφνικό» ξέσπασμα όμως της παγκόσμιας κρίσης καταγράφει ότι τίποτε δεν είναι εξασφαλισμένο μέσα στο σημερινό παγκόσμιο σύστημα, τα πράγματα μπορούσαν

να γίνουν χειρότερα και ότι οι ρυθμοί της ζωής μπορούν να αλλάξουν δραματικά.

Η ίδια η παγκόσμια κρίση φέρνει στην επιφάνεια τον ληστικό χαρακτήρα της ανάπτυξης των τελευταίων δεκαετιών σε όλο τον κόσμο, αλλά και τον πλασματικό, όχι πραγματικό χαρακτήρα της.

Χωρίς να μπορεί ο μέσος εργαζόμενος να εξηγήσει την κρίση, μπορεί παρόλα αυτά να την αντιλαμβάνεται, και να αισθάνεται βαθιά μέσα του όλη την αβεβαιότητα του μέλλοντος. Αντίληψη και αίσθηση που δεν μπορεί να διαφοροποιήσουν οι όποιες διαβεβαιώσεις υπουργών ή οικονομικών αναλυτών όσο η κυπριακή αλλά και η παγκόσμια ανεργία μεγαλώνουν και όσο η ίδια η Ευρώπη βυθίζεται σε οικονομικά

Ατολμία κυβέρνησης υποκρίσια κομμάτων

αδιέξοδα, στη μια χώρα μετά την άλλη.

Οι τράπεζες μετατρέπονται σε εχθρό της κοινωνίας και σε πραγματικό εμπόδιο της ανάπτυξης. Είναι πραγματικά ισχυρή ένδειξη της αλλαγμένης κατάστασης το γεγονός ότι ο κάθε εργαζόμενος αλλά και επιχειρηματίας έχουν νιώσει τη μέγγενη του τραπεζικού κεφαλαίου - με αναρίθμητα τηλεφωνήματα για υπερβάσεις που στο παρελθόν περνούσαν απαρατήρητες, με κλείσιμο της στρόφιγγας χρηματοδότησης που στο παρελθόν παρείχε οξυγόνο στην οικονομία.

Οι προσπάθειες του κράτους για αύξηση της χρηματοδότησης και των δανείων μέσα από εξασφάλιση χαμηλού κόστους ρευστού στα τραπεζικά ταμεία δεν είχαν αποτε-

λεσμα. Το χαμηλό κόστους ρευστό παρέμεινε αδιάθετο, ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών, καθαρόαιμος γόνος του τραπεζικού κεφαλαίου, εκλιπαρεί για μεγαλύτερα και πιο εύκολα δάνεια, αλλά, παρόλα αυτά, κανένας και τίποτε δεν φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τη βούληση των τραπεζών στη «δημοκρατία» της αγοράς.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση, τον στραγγαλισμό από το τραπεζικό κεφάλαιο των δυνατοτήτων

χει ρίξει την παγκόσμια οικονομία. Δεν μπορείς παρά μόνο αν αφαιρεθεί ο ιδιωτικός χαρακτήρας του. Οι τράπεζες πρέπει όχι απλά να κρατικοποιηθούν, αλλά να αποκτήσουν έναν πραγματικά κοινωνικό χαρακτήρα. Με συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων στη λήψη αποφάσεων, Όλων που η λειτουργία των τραπεζών επηρεάζει τη ζωή τους.

Δεν νοείται στη σημερινή εποχή που βυθίζεται η κοινωνία, οι τράπεζες να λειτουργούν στα χέρια

ιδιωτών. Και η σταλινική εμπειρία δείχνει ότι δεν μπορούν απλά να λειτουργούν κρατικοποιημένες χωρίς κοινωνικό έλεγχο. Ο κατάλογος μπορεί να διαφοροποιηθεί, αλλά είναι απαραίτητο στα συμβούλια έλεγχου να

συμμετέχει ο επιχειρηματικός κόσμος, κυβερνητικοί αξιωματούχοι, στελέχη των ιδίων των τραπεζών, εργαζόμενοι σε αυτές, συνδικάτα, ακόμα και ακαδημαϊκοί. Οι επιχειρήσεις που το μεγάλο μέγεθος κάνει αδύνατη την ανάδυσή τους από την κρίση πρέπει να κρατικοποιούνται. Το ίδιο και αυτές που απολύουν μαζικά. Στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει ακόμα σημασία, και που αποδεδειγμένα υπάρχει πάλη για επιβίωσή τους πρέπει να δοθεί κάθε συμπαράσταση από τις κρατικοποιημένες τράπεζες.

Αυτά θα είναι πρακτικά μέτρα που θα έχουν σημασία. Και τα μόνα που θα μπορούν να δώσουν διέξοδο στην επόμενη περίοδο. Διέξοδο, φυσικά, αν δεν περιοριστούν στη χωρίς σημασία για τα διεθνή δεδομένα κυπριακή οικονομία και γίνουν διεκδικήσεις του ευρωπαϊκού κινήματος.

Όπως η καπιταλιστική Ευρώπη αντέδρασε συντονισμένα, έτσι και το εργατικό κίνημά της. Συντονισμένα να απαιτήσει ευρωπαϊκά μέτρα κρατικοποιήσεων και έλεγχου του μεγάλου κεφαλαίου. Για να έχουν νόημα και οι φορολογίες, για να μην μπορούν να παίξουν τη μια χώρα ενάντια στην άλλη για φορολογικές ελαφρύνσεις και φοροδιαφυγές.

Σωτήρης Βλάχος

